

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER. — Redakcja i Administracja: Lwów, Sykstuska 21. — Telefon Nr. 24. — Czek P. K. O. Nr. 142.178.

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł. 5.—
z dostawą do domu . . . 5.50
na prowincji . . . 5.50
za granicą . . . 8.—

25 groszy
Cena ogł. pojed. w całej Polsce

Ceny ogłoszeń: Za 1 m/m 1 szp. na 1 str. 50 gr., w tekście 70 gr., w rubr. „Nadstawy” 40 gr., zwyczaj. ogł. (1 szp. szer. 37 m/m) 15 gr., drobne za słowo 10 gr., dla posz. pracy bezpl. — Cała 1-sza strona pod nagł. zł. 1000.—, w tekście cała str. 700.— zł., ostatnia strona 500.— zł., zamieszczone o 25% drożej.

Pierwsza Piekarnia
elektryczna 299

F. Tabaczyński

Lwów, ul. Bogusławskiego 3.
tel. 21-51 poleca znane z dobroci pieczywo

Akcja robotniczych Związków Zawod. w sprawie bezrobocia.

GOTUJCIE NA GAZIE!

Tragedia szkolna.

Rozpoczęcie roku szkolnego ujawniło w całej rozciągłości i uwypukliło tragiczne położenie szkolnictwa w Polsce tak w odniesieniu do całego zagadnienia wychowania młodego pokolenia, tak w stosunku do kształcącej się młodzieży jak i nauczycielstwa.

Około 700 tysięcy dzieci w Polsce wogóle nie może się dostać do szkoły. Wobec zupełnego zastanowienia budowy szkół to zamknięcia bram szkolnych dla podrastającego pokolenia stanie się z każdym rokiem coraz rozleglejszą klęską społeczną. Produkcja analfabetyzmu jest w rozmiarach masowych.

Przez redukcję klas wyższych w szkołach powszechnych zamknięto młodzieży dostęp do wyższego wykształcenia, a przez redukcję etatów nauczycielskich pomnożono zastępy bezrobotnego nauczycielstwa i zamknięto młodzieży kształcącej się w seminarjach nauczycielskich możliwość uzyskania pracy. Zarządzeniami ostatnich miesięcy przekreślono dorobek 12 letni w dziedzinie szkolnictwa.

Do niedawna dziedzinę tę uważano za nietykalną i ceniono wysoko misję szkolnictwa w życiu i rozwoju społeczeństwa, ale przeważnie był to okres przedmajowy. Dziś widać uznano te sentymenty za niepotrzebny bagaż partyjnictwa i sejmokracji.

Nowo otwarty

**ZAKŁAD art. FOTOGRAFICZNY
„LOTOS” Lwów**

Akademicka 6. I. p.

nad firmą Teliczek, wejście od ulicy

Chorażczyzny 5

471

poleca się Szan. P. T. Publiczności

Na fałszywym tropie.

WARSZAWA, 5 września (tel. wł.). Z Rygi donoszą, że w składzie węgla na parowcu norweskim „Elawore” odkryto 2 nielegalnych pasażerów, którzy podali, że nazywają się Piątkowski i Jabłonowski, że są narodowości ukraińskiej i wylegitymowali się polskim dowodem osobistym.

Zeznali oni, że dostali się na okręt w przekonaniu, iż statek odpływa do Brazylji.

Obu pasażerów na gapę odesłano do prefektury policji w Rydze.

Wprowadzenie sądów doraźnych w całej Polsce.

WARSZAWA, 5 września (tel. wł.). Ogłoszono w dniu wczorajszym w Dzienniku Ustaw rozporządzenie Rady Ministrów o wprowadzeniu na terenie całego państwa sądów doraźnych, które obowiązująć będą z chwilą ogłoszenia przez władze administracyjne pierwszej instancji.

Ogłoszenie to nastąpi już w najbliż-

szych godzinach, tak, że w najbliższych dniach sądy doraźne będą obowiązywać na terenie całego państwa.

Sądom doraźnym podlegać będą następujące przestępstwa: Zbrodnia mordowania, zabójstwo osób prywatnych i urzędowych, przestępstwo kradzieży i rozboju, wymuszenia cudzego mienia za pomocą gwałtu i rozboju, wymuszenia do-

konanego przez użycie broni lub przez bandę, uszkodzenie dróg komunikacyjnych, kolejowych, telegraficznych i telefonicznych, uszkodzenie mienia państwowego, uszkodzenie dróg, przestępstwo narażenia bezpieczeństwa i ruchu kolejowego i znaków ostrzegawczych, zbrodnia uszkodzenia cudzego mienia przez podpalenie, przechowywanie, nabycie i zbyty materiałów wybuchowych i przyrządów wybuchowych palnych.

Sądom doraźnym podlegają głównie zbrodnie szpiegostwa, jak również podlegać im będą oprócz sprawców także podlegacze i pomocnicy.

Sądy doraźne wymierzać będą za przestępstwa zagrożone ciężkim więzieniem od lat 10 do 15 — karę śmierci, a za przestępstwa, za które przewidziana jest ustawowa kara więzienia — karę od 10 do 15 lat.

Otwarcie XI. Targów Wschodnich.

Dzisiaj w południe odbyła się uroczystość otwarcia XI. Targów Wschodnich. W południe odbyła się akademja w Teatrze Wielkim, na której przemawiali: prez. Brzozowski, wicemin. handlu

447

wszędzie do nabycia

i przem. Doleżał oraz imieniem Izby przemysł.-handl. p. Szarski.

Charakterystyczne jest, iż na Targi nie przyjechał żaden z ministrów, a udział rządu ograniczony został do osoby wiceministra przemysłu i handlu p. Doleżała. Dotychczas na otwarcie Targów zawsze przybywali ministrowie, a nawet Prezydent Rzpltej.

Targi obecne, mimo skromnych rozmiarów z powodu panującego kryzysu, przedstawiają się dobrze, reprezentując szereg działów doskonale zorganizowanych.

Miasto w zrozumieniu panującego kryzysu, nie urządza już tradycyjnego bankietu, co podkreślić należy z uznaniem.

Skorzystaj z chwili!

Byłeś na urlopie, dobrze wyglądasz, daj się sfotografować w Atelier fotograf. 573

„VENUS”

Akademicka 24 — Telef. 38-08.

Likwidacje, bezrobocie, samobójstwa...

WARSZAWA, 5 września (tel. wł.). Oprócz 40 przedsiębiorstw handlowych, do Wydziału Przemysłowego Magistratu wpłynęły zawiadomienia o likwidacji w ciągu m. sierpnia dalszych 73 przedsiębiorstw przemysłowych.

W ciągu pierwszej połowy r. b. tj. od 1 stycznia do 1 lipca, zlikwidowano w Warszawie 370 przedsiębiorstw przemysłowych.

Wobec zamierzonej całkowitej likwi-

dacji Polskich Zakładów Garbarskich w Ludwinowie grozi redukcja 600 pracowników!

W dniu 1 bm. dyrekcja fabryki zapalek w Błoniu wywiesiła ogłoszenie, w którym zawiadamia, iż z dn. 19 bm. fabryka zostanie unieruchomiona „z powodu ustawiania nowych maszyn”.

Robotnicy, w liczbie 320 osób, wysłali delegację do Warszawy, do naczelnego dyrektora Monopoli. P. dyrektor rozgryczonym z powodu straty pracy robotnikom odpowiedział w ten sposób:

„Fabryka będzie nieczynna dotąd, do-każ się nie ustawi nowych maszyn. Może rok, może dwa lata. Z ustawianiem śpieszyć się nie będziemy. A jak się wam nie podoba, to rozwiąż umowę”.

Po wprowadzeniu w życie nowej u-

mowy z koncernem zapalczanym Kreugera konsumpcja zapalek bardzo znacznie się zmniejszyła. Na składzie są olbrzymie ilości wyprodukowanych zapalek (prawie całoroczna produkcja), więc niema potrzeby wyrabiać ich jeszcze więcej. Niema więc nadziei, żeby fabryka szybko została uruchomiona.

Onegdaj w godzinach przedpołudniowych w jednym z biur Dyrekcji Policji w Katowicach zjawił się bezrobotny intro-ligator Józef Lis, prosząc o doraźne zajęcie. Gdy mu kategorycznie odmówiono, Lis udał się do ustępu, gdzie powiesił się na szelkach, te jednak nie wytrzymały ciężaru ciała i zerwały się.

Lis stracił już przytomność, a wskutek gwałtownego upadku na podłogę, zranił się lekko w głowę.

—oo—

Jak magistrat zwalcza bezrobocie?

Jak nam donoszą na Górnym Łyczakowie oddano roboty ziemne wodociągowe, sanacyjne spółce rzekomo bezrobotnych, po wyższych cenach niż były inne oferty, pod pokrywką, że przy robotach tych, mają być zatrudnieni wyłącznie bezrobotni ze Lwowa.

Sprytni przedsiębiorcy, chcąc osiągnąć większe zyski sprowadzili sobie chłopów z furman-

kami aż z Wołynia natomiast żaden z bezrobotnych lwowskich nie jest zajęty przy tych robotach.

Należy dać wyraz zdziwieniu, że władze — niewątpliwie o tem dobrze poinformowane — na to patrzą przez palce.

Skandal!...

—:—

Dla każdego coś w Kawiarni

„LOUVRE”

Wyborna kawa — Olbrzymi wybór czasopism — Jasne i wygodne pokoje do gry. — Wieczorem: Koncert - Kabaret - Dancing - Bar. W niedzielę „five-o-clock”.

KSIĄŻKI SZKOLNE

najdogodniej
zakupisz w
NOWE I UŻYWANE

KSIĘGARNIA Tow. SZKOŁY LUDOWEJ

LWÓW — BATOREGO 32.

Spisy podręczników rozdajemy bezpłatnie.

ALHAMBRA - ALHAMBRA - ALHAMBRA

najwytworniejszy letni lokal rozrywkowy Lwowa — na placu Targów Wschodnich
ma zaszczyt przedstawić:

NADWORNĄ KAPEŁĘ REGENTA WĘGIER HORTHY'EGO POD BATUTĄ PRYMASA GÖDÖLÖI VIDAK SANDOR
rozpoczynającą występy z dniem 1 września. Czarujące melodje puszt węgierskiej, szampański
rytm i porywająca werwa gry: oto synonimy orkiestry cygańskiej mistrza Gödölöi, przy której
taniec staje się prawdziwą rozkoszą.

Pozatem proszę pamiętać: kuchnia na najwyższym poziomie, potrawy i napoje najbardziej doborowe
a menu obiadowe po bardzo przystępnej cenie — przytem: także w czasie obiadu koncertuje ka-
pela pod osobistym kierunkiem prymasa.

LOKAL OTWARTY DO RANA.

LOKAL OTWARTY DO RANA.

Oszczędności coraz bardziej maleją!

Normalnie oszczędności są zawsze naj-
silniejsze w I-szym kwartale roku (w zna-
cznej części dzięki oszczędnościom chło-
pów) i najbardziej spadają w kwartale II,
aby następnie stopniowo znów się zwięk-
zać. W roku ubiegłym rozwój ten jednak
został zamącony w jesieni: we wrześniu
oszczędności w P. K. O. i kasach komu-
nalnych spadły o 7 milj., a choć październik
przyniósł poprawę, to jednak następne
miesiące były jeszcze słabe. W I-szym
kwartale r. b. sytuacja znów się popra-
wiła, choć już nie w tym stopniu, co
przed rokiem (wzrost biedy na wsi), na-
tomiał kwartał II-gi wykazał już wy-
raźne zahamowanie oszczędności, których
wzrost w porównaniu z kwartałem I-szym
wyniósł tylko 54 proc., gdy w roku ze-
szłym — 64 proc.

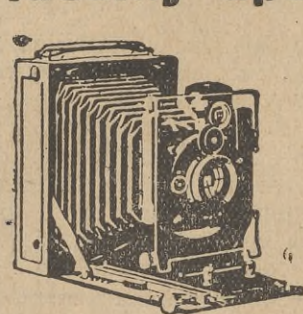
Na wiosnę nastąpił w kasach komu-
nalnych zastój: przyrost ogólny wyniósł
wprawdzie 12 i pół milj., ale z tego 10
10 milj. przypadło na Warszawę i Kra-
ków, w innych częściach państwa osz-
zczędności stanęły na miejscu, w czerwcu
zaś zaczęły się już nieznacznie cofać —
w województwach kieleckim, lwowskim,
słabszej w poznańskim i na Śląsku.

Równocześnie zaś załamały się także
oszczędności w P. K. O., które w kwietniu
i maju, były nawet intensywniejsze niż
przed rokiem, gdyż przyrost wyniósł 21
milj., gdy w roku zeszłym tylko 15 milj.
Jeszcze w pierwszej dekadzie czerwca br.
zwiększenie się oszczędności w P. K. O.
wyniosło 4 milj., ale już w drugiej (po
obniżce płac!) spadły o 1 milion, a w
III-ciej o 3 miliony, w lipcu zaś w I-szej
o 7 milj., w II-giej o 8 milj. Mamy zatem
ruch przyspieszony.

W ciągu miesiąca (21 czerwca do
20 lipca) wycofano z P. K. O. 18 milj.

oszczędności, co stanowi 6 procent. Tak
silnego odpływu oszczędności nie notowa-
ła P. K. O. w swoich księgach z wy-
jątkiem września i grudnia 1925 r., które
również dały 6-procentowy ubytek. Wów-
czas jednak mieliśmy inflację bilonową i
kurs złotego spadał ustawicznie. Tem bar-
dziej niepokoi obecne wycofywanie osz-
zczędności.

Idealny upominek dla młodzieży, to

aparatus fotograficzny „KODAK“
Każda inna zabawka po kilku dniach zabawy pozostaje
rzuconą, zaś aparat fotograficzny jest najużyteczniejszą
i najtrwalszą rozrywką.

Już w cenie zł. 30—, 40—, 50—, dostaniecie dobry
aparat w firmach

Jan Bujak Lwów, Kopernika 4.
i Kinofot Lwów, pl. Marjacki 6-7.

Skargi Niemiec na Polskę w Genewie.

Niemiecka mniejszość w Polsce zło-
żyła — jak donoszą pisma niemieckie —
w sekretariacie Ligi Narodów dwie pety-
cje, w których skarży się na ciężkie po-
łożenie szkolnictwa niemieckiego w by-
łych zaborach rosyjskim i pruskim. Pe-
tycje podnoszą, że „z niesłychanym tru-
dem rozbudowane za czasów rosyjskich
szkolnictwo niemieckie w b. Kongresówce
zostało prawie całkowicie zniszczone. —
Z istniejących poprzednio 560 szkół nie-
mieckich pozostała zaledwie jedna dzie-
sięta część. Również w Poznańskim i

na Pomorzu połowa dzieci niemieckich
musi uczęszczać do szkół polskich“.

„Po ustąpieniu — brzmią słowa pe-
tycji — kierownika niemieckiego gimna-
zjum w Tczewie kuratorjum szkolne uwa-
ża tę szkołę za zwinęta i uzależnia udzie-
lenie nowej koncesji od warunków, któ-
rych całkowite wykonanie jest niemożli-
we. Około 150 dzieci niemieckich, ucze-
szczających do gimnazjum, musiało po-
zostać z początkiem nowego roku szkol-
nego w domu“.

Robotnicze Zw. Zawodowe wobec bezrobocia

Wczoraj odbyła się we Lwowie wiel-
ka konferencja zarządów wszystkich orga-
nizacji zawodowych dla omówienia akcji
w sprawie klęski bezrobocia.

Już z wczesną wiosną b. r. robotnicze
związki zawodowe, szczególnie zaintereso-
wane w przemyśle i pracy sezonowej
w licznych delegacjach do władz miejs-
kich i rządowych domagały się urucho-
mienia na większą skalę robót, aby przez
zwiększenie ilości zatrudnionych przez la-
to umożliwić klasie pracującej przeżycie
zimy. Interwencje te naogół pozostały bez
rezultatu. Magistrat uruchomił trochę ro-
bót ziemnych, natomiast zamarla niemal
zupełnie akcja budowlana, gdyż brakło
zupełnie kredytów na te cele. Bank Gos-
podarstwa Krajowego nie przeznaczył w
tym roku dla Lwowa ani grosza na cele
rozbudowy.

Nadchodzi zima. Nawet czynnik rzą-
dzący zaczynają się lękać jej nadejścia.

Dziś na uruchomienie robót już za-
późno. Trzeba natomiast uruchomić po-
ważne kapitały, aby bezrobotnym dać
możność przeżycia zimy.

Na wczorajszej konferencji po wyczer-
pującym omówieniu przerażającego poło-
żenia ogółu klasy fizycznie i umysłowo
pracującej, uchwalono przedewszystkiem
przystąpić do ogólnej rejestracji bezrobot-
nych we wszystkich zawodach.

Do przeprowadzenia tej rejestracji
przystąpią natychmiast zarządy wszystkich

Związków zawodowych. W tej sprawie
najbliższej niedzieli we wszystkich organi-
zacjach odbędzie się zebranie.

W najbliższych dniach zarządy Zwią-
zków omówią sytuację i stan bezrobocia
w poszczególnych swoich zawodach, ce-
lem dostarczenia materiałów o stanie za-
trudnienia i bezrobocia i wskazaniem śro-
dów, zmierzających do złagodzenia klę-
ski. Nadto zarządy wybiorą delegatów do

ogólnego komitetu robotniczego dla walki
z bezrobociem.

Komitet organizuje plan całej akcji,
która w najbliższych dniach musi być
wdrożona.

Następnego piątku odbędzie się druga
konferencja zarządów Związków w tej
sprawie dla omówienia szczegółów i bez-
pośredniego przystąpienia do pracy.

Gen. Żymirski odsiedział 5 lat więzienia.

WARSZAWA, 5 września (tel. wł.).
B. generał Michał Żymirski, b. zastępca
szefa administracji armji do chwili wy-
padków majowych 1926 r. odcierpiał już
wymierzoną mu karę i w dniu 29 ub. m.
został zwolniony z więzienia w Cieszyne.

Jak wiadomo, Żymirski dopuścił się
nadużyć, za co wyrokiem warszawskiego
sądu wojskowego został skazany na 5 lat
ciężkiego więzienia, degradację i pozba-

wienie praw.

Przed 3 miesiącami Żymir-
ski na własną prośbę został przetranspor-
towany z Mokotowa do więzienia w Cie-
szynie, gdzie zamieszkuje jego krewni.

Po opuszczeniu więzienia Żymirski
przybył do Warszawy, aby podjąć stara-
nia o wyjazd zagranicę.

Podobno ma się on udać do Argen-
tyny.

Powszechny spis ludności

WARSZAWA, 5 września (PAT). —
Dnia 9 grudnia br. odbędzie się powszech-
ny spis ludności. Będzie on miał zakres
węższy, jak podaje prasa, niż spis w roku
1921, nie będzie bowiem obejmował spisu

gospodarstw rolnych i leśnych jak rów-
nież gruntów wspólnych i zwierząt domo-
wych. Ograniczy się jedynie po za spisem
ludności do spisu mieszkań i budynków.

—:—:—

JAN KIEPURA

wystąpi z własnym koncer-
tem we wtorek 8 września
— w TEATRZE WIELKIM. —

Bilety już do nabycia w Kasie Teatru.

Tyko 55.370 bezrobotnych pobiera zasiłki

Podług danych państwowych urzędów
pośrednictwa pracy, tygodniowe sprawo-
zdanie z rynku pracy za ostatni okres ty-
godniowy wykazuje na 29 ub. miesiąca
251.608 bezrobotnych.

Specjalista chorób wener. i skór.
oraz kosmetyki

Dr. FISCHER

b. długoletni lekarz (asyst.) kliniki dermatologiczn.
w Berlinie, Pradze i Wiedniu

ordynuje od 9—1, 3—7 549

Lwów, plac Marjacki 10, II. piętro
drugie wejście z ul. Sobieskiego 2. — Tel. 51-68.

Poczekalnie separatkowe.

Zasiłki ustawowe pobrało zaledenie
55.370 pozostających bez pracy.

Bezrobocie w poszczególnych okrę-
gach wynosiło na dzień 29 ub. m.: woj.
śląskie 59.980 ludzi, Łódź miasto 24.431,
Sosnowiec 21.287, Częstochowa 10.882,
Poznań 10.824, Bydgoszcz 8.710, Łódź
okręg 7.644, Warszawa okręg 7.465, Wło-
clawek 6.220, Drohobycz 5.603, Lwów
5.166, Lublin 4.698, Ostrów 4.383, Radom
4.115, Grudziądz 3.509, Kalisz 3.418, Wil-
no 3.248, Białystok 3.330, Chrzanów 3.274,
Kraków 2.850, Piotrków 2.762, Biała 2.488,
Grodno 2.412, Tczew 2.390, Przemyśl
2.345, Stanisławów 2.344, Gdynia 2.308,
Żyrardów 2.285, Brześć n/B. 2.006, Nowy
Sącz i Równe po 1.833, Toruń 1.544,
Kielce 1.447, Ostrowiec 1.575, Siedlce
1.402, Baranowice 1.012, Płock 1.348 i
Tarnopol 653.

Z danych powyższych wynika, że tyl-
ko piąta część bezrobotnych zarejestrowa-
nych (!) pobiera zasiłki. Ogromna reszta
przymiera głodem, otrzymując jałmużni-
czą pomoc z magistratów, albo też są ska-
zani na beznadziejną vegetację. Cyfry po-
wyższe dotyczą tylko bezrobotnych zare-
jestrowanych, w rzeczywistości są one
bardzo znacznie wyższe.

Zwrócić należy uwagę, że cyfra pobie-
rających zasiłki gwałtownie maleje. Gdy
niedawno jeszcze ilość pobierających za-
siłki wynosiła przeszło 100 tysięcy i była
niewiele mniejszą niż połowa zarejestro-
wanych bezrobotnych, obecnie spadła ona
już do jednej piątej i w miarę przedłu-
żania się bezrobocia stosunek ten będzie
się stale pogarszał. Wielu bowiem robotni-
ków, pozostających w pracy podczas lata,
z powodu krótkotrwałości zajęcia nie na-
będzie prawa do zasiłków z funduszu bez-
robocia.

Z czego ci ludzie będą żyli najbliższej
zimy, oto zagadnienie, wysuwające się na
czoło życia społecznego. A zapoczątko-
wana przez rząd walka z bezrobociem?
Lepiej o tem nie pisać.

Do wypraw ślubnych najtaniej piękne
KOLDRY, MATERACE KOCE wełniane, PODU-
SZKI, PRZESCIERADŁA, POSZEWKI poleca
znany Magazyn W. IŻYCKIEGO, Lwów, KO-
PERNIKA 3. 550

Zamach morderczy na tle politycznym.

LWÓW, 5 września (PAT). Wczoraj
około godz. 21.45 w parku miejskim w
Sanoku został postrzelony czterema strza-
łami rewolwerowymi znany tam komuni-
sta Samuel Rein. Dwaj sprawcy napadu
zbiegli w kierunku okolicznych pól. Stan
zdrowia Reina jest ciężki. Tło napadu sta-
nowią porachunki partyjne. Pościg zarzą-
dono. Policja prowadzi dochodzenia.

Wytworny Lokal Rozrywkowy • 1-35

PALAIIS de DANSE - BRISTOL

Akademicki zespół jazzowy „SZAL”. Program arty-
styczny. Początek o godz. 10-tej wiecz. — W Restau-
racji „BRISTOL” koncert zespołu muzycznego sław-
nego skrzypka PASTERA codz. od godz. 8 wiecz.

SKAZANIE SZPIEGA.

POZNAŃ, 5 września (PAT). Wczo-
raj przed tut. sądem apelacyjnym odbyła
się przy drzwiach zamkniętych, rozprawa
przeciwko niejakemu Bronisławowi Cheń-
czakowi, skazanemu przez sąd pierwszej
instancji w Bydgoszczy na 9 lat więzienia
za uprawianie szpiegostwa na rzecz jed-
nego z państw ościennych. Sąd po nara-
dzie ogłosił wyrok skazujący Cheńczyka
na 5 lat więzienia.

SMIERĆ W KOTLE Z CYNĄ.

BĘDZIN, 5. 9. (PAT). Podczas pracy
w fabryce Ideal w Wollbromiu wpadł do
kotła napełnionego cyną robotnik Franci-
šek Sarwa, odnosząc bardzo ciężkie po-
parzenia. W stanie beznadziejnym prze-
wieziono do szpitala.

—:—:—

DZIAŁY SPECJALNE:

Ogólno-Krajowa Grupa mleczarska
Wystawa Zdrowisk i Uzdrowisk
Wystawa Turystyki wysoko-górskiej
Na terenie T. W. „Wesołe Miasteczko“.

Dogodną sposobność korzystnych zakupów dają zwiedzającym

XI. TARGI WSCHODNIE WE LWOWIE

od 5 do 15 września 1931.

Propagandowa podaż artykułów ze wszystkich działów produkcji.

Stała karta wstępu po cenie zł. 10— (dla kupców zł. 5—) daje przyjeźdźnym prawo do 50% zniżki w drodze powrotnej.

DZIAŁY SPECJALNE:

Regionalna grupa powiatu lwowskiego
Targ hodowlany bydła rogatego, koni
remontowych, trzody chlewnej, dro-
biu i królików
Pokaz gołębi rasowych i pocztowych
Na terenie T. W. „Wesołe Miasteczko“.

Trzecia faza kryzysu.

Przeżywana obecnie faza ciężkiej depresji gospodarczej rozpoczęła się kryzysem rolnictwa. Nadprodukcja światowa i światowy upadek cen przejawiały się najpierw na rynku zbożowym, a nabywając coraz to ostrzejszego charakteru, zjawiska te dały się zauważyć we wszystkich gałęziach produkcji rolniczej.

Na rynkach wewnętrznych wszystkich państw dawał się zauważyć stopniowo upadek siły kupczej ludności rolniczej. Ludność ta nie posiadała środków na kupno potrzebnych fabrykatów, tak, że na tymczas dotknięty został przemysł. — Przemysł był zmuszony ograniczyć pracę, zmniejszył się międzynarodowy obrót handlowy, a do kryzysu rolniczego dołącza się stale wzrastający kryzys przemysłu.

Pod koniec roku ubiegłego zdawało się, że kryzys przemysłowy doszedł do punktu kulminacyjnego i że musi nastąpić zmiana w koniunkturze gospodarczej. Wszelkie przewidywania w tym kierunku, wypowiadane w Niemczech, Anglii i St. Zjednoczonych nie sprawdziły się. Kryzys światowy zaostrza się nadal, a w lecie bieżącego roku wstąpił w nową fazę.

W obecnym czasie przeżywamy trzecie stadium kryzysu, które dotkliwie dało się odczuć we wszystkich państwach europejskich i amerykańskich. To stadium kryzysu gospodarczego jest kryzysem finansowym.

Gospodarstwo finansowe każdego państwa posiada większe lub mniejsze rezerwy. Kryzys przemysłowy i rolniczy spowodował m. in. spadek dochodów państwowych; pozbawienie ze skarbu państwa trzeba wypłacać zapomogi dla bezrobotnych i dotacje dla przedsiębiorstw, dotkniętych kryzysem. Naturalnie, że zmniejszenie się dochodów i znaczny wzrost wydatków koniecznych mogą być pokrywane z rezerw. Jeśli natomiast rezerwy te są wyczerpane, to zachodzi niebezpieczeństwo kryzysu finansowego, któremu zapobiec można przez ograniczenie wydatków państwowych lub podniesienie podatków.

Niemcy ze swą polityką życia na rachunek zagranicznych krótkoterminowych kredytów nie miały żadnych rezerw finansowych i dlatego przejście kryzysu do stadium finansowego było dla Niemiec katastrofale. Uzyskawszy pomoc z zagranicy, Niemcy mogą oddychać, ale w tym okresie powinny oszczędzać, ograniczyć wszelkie wydatki państwowe i przywatne, gdyż w przeciwnym razie znów może nastąpić katastrofa.

Przejście kryzysu światowego do form kryzysu finansowego spowodowało znaczne wstrząsy w Austrii i na Węgrzech. W obu tych państwach poczyniono nadzwyczajne zarządzenia, ograniczające ruch

gospodarczy. Oprócz tego przyjęto cały szereg innych zarządzeń, zmierzających do osiągnięcia oszczędności przez ograniczenie wydatków i podwyżkę podatków.

Wreszcie i w Anglii, która silnie jest zorganizowana pod względem finansowym przejście do stadium kryzysu finansowego zachwiała znacznie nie tylko walutę ale i finanse państwa. Rząd angielski obecnie szuka sposobu zrównoważenia sytuacji. — Przedewszystkiem chodzi o redukcję wydatków o 120 milionów funtów szterlingów, a zarazem projektuje się podniesienie podatków.

W innych państwach europejskich kryzys gospodarczy nie zakradł się jeszcze

tak bardzo do dziedziny finansów, ale większość rządów zmuszona była do poczynienia kroków, zmierzających do redukcji wydatków i zrównoważenia budżetu. — W tym kierunku postępuje się nie tylko w Polsce, ale i Rumunii, Jugosławii i we Włoszech.

Kryzys finansowy jest zatem tylko nowym stadium ciężkiego kryzysu gospodarczego, który daje się we znaki całej ludzkości na kuli ziemskiej.

Jedynie Francja narazie nie została dotknięta kryzysem finansowym, co zawdzięcza swemu bogactwu i dobrobytu finansowemu.

—:—

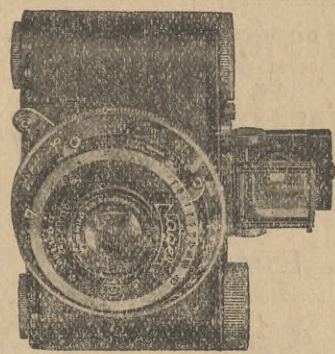

Foto-Amatorzy

525 Klisze, papiery i błony światowej sławy

„Ilford-Selo“ oraz aparaty i wszelkie przybory fotograficzne do nabycia najkorzystniej we firmie

Małopolska Centrala Fotograficzna

Lwów, ul. Kopernika 21 — Telefon 25-22

Przed wyborami gminnymi w Czechosłowacji.

KARWINA. (Śląsk czeski). Za niespełna cztery tygodnie odbędą się w całej republice czechosłowackiej wybory gminne, których termin wyznaczono na dzień 27 września.

Jak każde wybory, także obecne będą charakteru politycznego. — Jeszcze przed wyznaczeniem terminu, prasa mieszczańska rozpoczęła gwałtowną kampanię przeciw socjalnej demokracji, co było zapowiedzią, że główna walka rozegra się pomiędzy obozami: burżuazyjnym a robotniczym.

Burżuazja do wyborów tych przykładła wielkie nadzieje, w kołach agrariuszy szepce się o tem, że jeżeli w wyborach uda się pokonać socjalną demokrację, będzie to idealna sposobność wyzbycia się z rządu niewygodnych zastępców klasy robotniczej.

Już wstępna kampania przedwyborcza największego stronnictwa burżuazyjnego: agrariuszy, skierowana jest przeciwko socjalistom. Cały potężny aparat, jaki agrariusze posiadają w rękach, jest już czynny przeciw robotnikom.

Stronnictwa mieszczańskie w walce z socjalistami nie są osamotnione. Z nabytych doświadczeń w innych krajach, z całą pewnością liczą na pomoc komunistów.

Socjalna demokracja będzie znowu musiała walczyć na dwa fronty: ze stronnictwami mieszczańskimi i komunistami. Tej walki socjaliści się nie obawiają.

Polska Socjalistyczna Partia Robotnicza z pełną świadomością odpowiedzialności wobec ludu pracującego, idzie do wyborów z własnymi listami kandydatów.

Generalowie dyktatury aresztowani.

MADRYT. Havas donosi: Z polecenia komisji parlamentarnej, wyłonionej dla przeprowadzenia śledztwa w sprawie karnej odpowiedzialności członków byłego systemu rządów, zostało aresztowanych i zamkniętych w więzieniu wojskowym 8 generałów, którzy brali udział w rządzie dyktatury.

Między aresztowanymi znajdują się generalowie Berenguer i Jordana oraz admirałowie Magaz i Cornejo.

Ponadto wydano nakaz aresztowania wszystkich osób, którzy byli w rządzie dyktatora Primo de Riveru, jakoteż w rządzie, utworzonym po jego ustąpieniu (w gabinecie gen. Berenguera).

ROZRUCHY W BARCELONIE.

BARCELONA, 5. 9. (PAT). Gubernator Barcelony zażądał przystania dwóch statków, aby ewentualnie umieścić na nich aresztowanych. Wczoraj rano policja aresztowała grupę motocyklistów, która przybyła do miasta. Około gmachów więziennych miały miejsce ponowne starcia pomiędzy policją a strajkującymi, przy czym kilka osób zostało rannych. Komunikacja telefoniczna z Madrytem jest przerwana.

WINA RIEDLA

PRZY OTYŁOŚCI. pobudza naturalna woda gorzka „Franciszka Józefa“ przemianę materii w organizmie i wpływa na wysmukłość kształtów. Żądać w aptekach i drogeriach. 622

EDMUND RIEDL

LWÓW, RUTOWSKIEGO 3

Poleca **HERBATĘ** Poleca

ŚWIEŻEGO ZBIORU

aromatyczną, ciemno naciągającą o wybornym smaku:

cejońska:	1 kg. zł.
Orange Pekoe	23—
Darjeeling	30—
Gonar	26—
Flovery Orange Pekoe	27—
Melange de Londres	31—
Goal Para Orange Pekoe	34—
Lyngja finest Darjeeling	50—
Imperial (w blaszanych puszkach)	34—
„Finest Ceylon Tea“ w oryginalnym opakowaniu tyczkowym	35—
chińska:	
Moning	18—
Kongo czarna	20—
Souchong	28—
Kaysow	31—
Mandarin (najprzedniejsza mieszanka w blaszanych puszkach)	40—
Wysiewki z najlepszych herbat	
Wyłącznie do mieszanek herbatianych:	
Peccio kwiat	80—
Gumpowder zielona	40—
Mandarin Oloong żółta	40—

MIĘDZYNARODOWY KONGRES WOLNOMYŚLIŚCIELI.

W dniach od 5—7 września obraduje w Berlinie Międzynarodowy Kongres Wolnomyślicieli.

Zgłoszeni są również delegaci z Polski. — Delegaci, zgromadzeni na kongresie, reprezentują około 800 tysięcy członków.

HASSE ZETTERSTROEM.

JABŁKO.

Podczas porannej mej przechadzki zeszedłem raz na drogi, których dotąd nie znałem. Pogoda była przepiękna; jesienne słońce świeciło ciepło i jasno jak z początku lata... rozkoszą było wdychać powietrze.

Szedłem prędko wąską ścieżką między wysokimi brzozi. Miałem zamiar drogą okólną dotrzeć do małego dworca kolejowego a potem koleją wrócić do miasta.

Droga ta była mi całkiem nieznaną. Taka urocza, taka idylliczna a tak blisko miasta.

Na prawo w słońcu pławił się mały domek. Nie była to willa w nowoczesnym stylu ale zwykły, biały otynkowany domek wiejski, otoczony ogrodem.

Stałem przed parkanem i zaglądałem do wnętrza. Naokół panowała bezwzględna cisza. Czy może mieszkańcy je-

szcze się nie obudzili... a może już wyjechali do miasta?

Przed domem stała ławka a na niej siedziała wielka lalka w niebieskiej sukience i patrzyła swemi błękitnymi oczyma ze szklanych pereł nieruchomo przed siebie. Żółte liście opadały wokół niej... wyglądała jakgdyby zziębnięta i opuszczona.

Postąpiłem naprzód i zatrzymałem się. Przedemną, za parkanem rozciągał się sad owocowy. Zwisły z gałęzi wielkie, blade-żółte jabłka i małe gruszki...

Tuż koło parkanu wznosiło się drzewo ze złotymi renetami. Na jego widok stało się ze mną coś dziwnego. Oglądałem się ostrożnie naokół i kładąc rękę na parkanie, myślałem:

— Moja młodość! Jabłko mojej młodości! Przypominam sobie, jak cię kradłem po raz pierwszy! Z jaką radością! A jak smakowało! Czułem kwaskowaty sok między zębami, gryzłem małe, czarne ziarenka — jabłko mojej młodości!

Wystarczyło kilka ruchów, by prze-dostać się przez parkan i znaleźć się w ogrodzie. Stałem cicho, nie ruszając się. Nikt nie nadchodził...

Nie mogłem rękami z ziemi dosięgnąć jabłek, wspinałem się tedy na drzewo i poczęłem zapychać kieszenie.

Potem zeszedłem i przesażdziłem szybko parkan. Czułem, jak gwałtownie bije mi serce, jak wtedy, gdy miałem lat piętnaście... ale teraz nie oddychałem tak lekko.

Przed parkanem stał wysoki, poważny pan. Znałem go z widzenia z moich porannych przechadzek ale tutaj nie spotkałem go nigdy; zresztą ja sam nigdy jeszcze nie szedłem tą drogą. Spojrzałem na mnie przenikliwie, surowo i odezwał się z głęboką powagą:

— Widziałem wszystko. Pan kradnie jabłka!

Uśmiechnąłem się, myśląc:

— Teraz muszę uciekać! Prędko, aż do zadyszenia! Bo zapewne zaraz pocznę mnie gonić wielki pies albo złapią mnie za kołnierz i porządnie wytrzepią skórę oraz odbiorą jabłka!

Ale nie uciekałem. Nie ruszając się z miejsca, odpowiedziałem surowemu panu:

— Tak jest, ukradłem jabłka! Mam

ich pełne kieszenie ale już od wielu lat nie doznałem takiej przyjemności! Czy pan sobie wyobrazi? — przez pięć minut czułem bujne życie i pełną, jasną radość mego dzieciństwa — czy nie opłaciło się dla niej popełnić tej zbrodni? Może pan skosztuje? Złote renety!

Patrzył na mnie ostro, nie odpowiadając. Wydobylem jedno jabłko i poczęłem je jeść... a potem odszedłem, czując ciężar owoców w kieszeniach.

U zakrętu parkanu zatrzymałem się niezdeterminowany, w którym kierunku mam się zwrócić.

Oglądałem się. Poważny mężczyzna stał tam jeszcze... i naraz przechylił się poprzez parkan i wyciągnął rękę ku jabłkom na gałęziach.

Nie mógł ich dosięgnąć. Dusza moja tańczyła z radości, bo wiedziałem, że za chwilę przelezie przez parkan.

Nie chciałem mu w tem przeszkadzać, poszedłem przed siebie, jedząc moje jabłko. Było kwaśne. Ale było tak samo świeże i tak samo dobre jak świeże, kwaśne jabłka mojej młodości...

—0—

Jeżeli chcesz przejść do
następnej klasy zakup

KSIĄŻKI SZKOLNE

w Księgarni **GUBRYNOWICZA i SYNA**
639 **LWÓW, PLAC KATEDRALNY L. 9.**

Gospodarka w „Tespach“

Redukowanie zdolnych, przyjmowanie „swoich“.

Kałuż, we wrześniu.

Robotnicy w firmie „Tesp“ w Kałuszu, przeżywają obecnie ciężkie chwile. Niedawno temu zredukowano kilkuset robotników, obecnie znowu „Tesp“ nosi się z zamiarem zredukowania 75-ciu. Poza tem robotnicy pracują tylko trzy dni w tygodniu, a obecnie, tj. od 1 września wstrzymana jest zupełnie praca w „Tespie“ w Kałuszu, na przeciąg kilku, a może kilkunastu tygodni, z wyjątkiem remontów — czyli na zatrudnionych 700 robotników.

około 500 na przeciąg tego czasu nie będzie miało pracy i środków do życia.

Przedstawiciele „Tesp“, stale starają się w nas wmówić, że czynią to „z konieczności“, że jest brak zapotrzebowania na sole potasowe. My jednak, robotnicy, nie możemy temu uwierzyć, gdy widzimy, że kilkadziesiąt wagonów codziennie odchodzi zagranicę i do kraju. Zdajemy więc sobie dokładnie z tego sprawę, że wysprzedaż soli potasowych, jaka jest dotychczas, w całości pokrywa koszt robotnicy i przynosi jeszcze ładne zyski. — I w tym wypadku nie może być mowy o „braku zapotrzebowania“, ale o braku u tych panów zrozumienia i jakiegokolwiek poczucia ludzkości.

W pewnych wypadkach damy się przekonać, że eksport soli potasowych w stosunku do lat poprzednich zmniejszył się i możemy zgodzić się na t. zw. „świętówki“, ale niewiarygodnie potrzeby redukcji robotników...

Nie w lepszej sytuacji znajdują się i urzędnicy „Tesp“, którym z dniem 1-go sierpnia b. r. znacznie obniżono płace, a około 40 urzędników zredukowano. My, robotnicy, nie zamierzamy być obrońcami urzędników, bo urzędnicy zazwyczaj działają na korzyść kapitału ze stratą robotników. Ale chcemy być bezstronnymi i wykazać, że obecni dygnitarze „Tesp“ są niesprawiedliwi: usuwają wszystkich tych, tak robotników jak i urzędników, którzy posiadają więcej zdolności i wiedzy pod każdym względem, niż ich t. zw. „swoi“, którym są przeszkodą w karierze.

A mianowicie: w roku 1930 i z początkiem bieżącego „Tesp“ masowo przyjmował na posady urzędników „swoich“ i kuzynów, którymi poobsadzał kierownicze stanowiska, a pousuwał starych weteranów. Obecnie, z pośród zredukowanych padło ofiarą kilku inżynierów i sztygarów, ludzi naprawdę fachowych. — N. p. nadsztygar p. Pysko, który w dużej mierze przyczynił się do rozwoju kopalni w Kałuszu i Hołyniu i do intensywniej wydajności pracy. Także i sztygar p. Koch jest jednym z najzdolniejszych sztygarów. Przyczynił się on do ulepszenia niejednej pracy w górnictwie, posadzkę płynną, która była zabagniona, przeprowadził do należytego porządku i dużą rolę odegrał wraz z robotnikami podczas powodzi w 1927 r. Gdy w nocy o godzinie 12-tej nagle w ogromnej mierze przybrała Siwka, wówczas młody sztygar Koch rzucił się wraz z robotnikami na ratunek kopalni, której groziło zupełne zalanie i dzięki tylko jego energii została uratowana kopalnia od katastrofy. I dzisiaj takich zasłużonych ludzi się redukuje. Dlaczego? Dlatego, że ci ludzie mogliby objąć kierownicze stanowiska w „Tespie“ i więcej by przynieśli korzyści przedsiębiorstwu niż „swoi“.

Ale niestety, powodzenie w „Tespie“ mają tylko „swoi“, począwszy od inżynierów, a skończywszy na różnych niedoukach i wermistrzach (do niedawna byli zwykłymi kowalami w Sierszy na Śląsku), którzy na odpowiedzialnych posterunkach są dozorcami, np. w dziale przeróbkowym, a nie mają najmniejszego pojęcia o górnictwie, ani o solach potasowych i ich przeróbce. Jeżeli przeróbka soli potasowych do tego czasu wypadła dobrze, to tylko dzięki intensywniej pracy robotników. Natomiast panowie ci potrafią robić takie głupstwa, jak wysyłać sole potasowe na dworzec kolejowy, nie czekając na wyniki analizy, a gdy analiza nie

wypadnie korzystnie, to wówczas każą robotnikom siadać do wagonu i zabierać ze sobą różne potrzebne domieszki ijechać na dworzec, by tam uzupełnić braki, jakie wykazała analiza. Laikostwo tych panów przyczynia się do strat dla „Tesp“ przez tracięcie niepotrzebnie czasu i płacenie postojowego. — Były i takie wypadki, że robotnicy zwracali danym wermistrzom uwagę, że w niektórych mechanizmach i motorach należy przeprowadzić mały remont. Uwagi te przyjęto lekceważeniem, a skutek był taki, że z powodu nadwężonego trybu w mechanizmie eksplodował motor i z tego tytułu powstały straty na kilkaset złotych, a może i więcej, jak i też urosła kupa

„szmelcu“ w mieszalni. Panowie dyrektorzy często zwracają się do robotników z apelem o intensywną współpracę, a szczególnie by wyniki przeróbki soli były dobre. Lecz czy w takich warunkach jak wyżej podano, może naprawdę istnieć współpraca? Jeżeli się redukuje ludzi zdolnych, a na ich miejsce przyjmuje się laików, to nigdy nie będzie tej współpracy.

Robotnicy zatrudnieni w „Tespach“ apelują do rządu, jako największego akcjonariusza, by zbadał gospodarkę w „Tespach“ i wyciągnął z tego należyte konsekwencje, bo w niedalekiej przyszłości może już być zapóźno.

Górniki.

NA SEZON na ubrania męskie, jesienno-zimowy

SUKNA **palta, futra, płaszcze, kostjumy damskie i mundurki studenckie**

KOCE

na łóżka i konie

w wielkim wyborze Towary wyborowe -- ceny najniższe

Poleca: Fabryczny SKŁAD SUKNA

Ludwik Ralski

Lwów, Rutowskiego 7

(naprzeciw katedry)

D. 31 sierpnia 1864 r.

Niedawno wpadł mi w ręce rocznik pisma „Journal de Genève“ z r. 1864. W numerze z 16 września w rubryce: Zgony — znalazłem króciutką notatkę:

31. sierpnia, Lassale Ferdinand, adwokat, lat 39, Hotel Wiktoria, Prusaki, stanu wolnego.

Przewracam kartki wstecz. D. 28-go sierpnia 1864, tuż za bramami Genewy odbył się ów pojedynek między Lassalem, walczącym o miłość pięknej Heleny Doenniges a von Racowitza, broniącym honoru swej narzeczonej, Heleny, w którym Lassale, „Mesjasz XIX stulecia“ — jak go nazwał Heine — otrzymał śmiertelną ranę.

Niemna o tem najmniejszej wzmianki w piśmie. D. 22 sierpnia 1864 doszło w Genewie w związku z wyborami gminnymi do walk ulicznych. Wszystkie szpalty czasopisma, dzień po dniu, zapelnione są opisem tych wypadków.

Dnia 31 sierpnia zmarł Lassale z rany, odniesionej w pojedynku. W numerze z tegoż dnia niema o tem ani jednego wiersza wzmianki. Ciagle tylko komentarze do walk ulicznych. Szczególny brak perspektywy u ludzi w odniesieniu do historycznej wartości dokonywujących się wśród nich faktów. Całą szpalte „Journala“ wypełnia opowiadanie o kocz, która zjadła skarb swego właściciela, 10.000 franków w banknotach, ukrytych w stajni. — Nieszczęsna winowajczyni zabito, ale dały się zrekonstruować tylko numery z sześciu banknotów 1000 franków, znalezionych w szczątkach w jej żołądku.

O tragedji Lassala i w dalszych numerach niema nic... Poza jedyną suchą notatką z 16 września o jego zgonie, zaś szłym „przed dwoma tygodniami“.

Miejsce, na którym padł Lassale, znajduje się tuż za granicą szwajcarską. Jest to polanka w głębi lasu, do której trzeba iść przez pół godziny wąską ścieżką. — Tędy szedł Lassale w ów błądy poranek jesienny 28 sierpnia przed 67 laty... po śmiertelną kulę... Co czuł wtedy, idąc przez pół godziny do granicy życia i śmierci? Był pewny pomyślnego wyniku. Nie chciał poprzednio poduczyć się strzelania. „Głupstwo! — brzmiała jego optymistyczna odpowiedź na nalegania przyjaciół — wiem, jaki los jest mi przeznaczony“.

Nie wiedział...

Znajduje się tam piramida z nieociosanych kamieni, wysoka zaledwie na pół metra. Na przedzie okrągły medalion, wycięty w kamieniu z napisem: Ferd.

Lassale, ur. 11 kwietnia 1825, zmarł w następstwie pojedynku 31 sierpnia 1864.

Kamień wietrzeje, kruszy się. Nad nim dęby, buki, sosny tworzą nieprzenikliwe sklepienie. Nie widać przez nie nieba, słońca... nic, tylko spleśniała beznadziejność, którą wiewia wilgotny grunt leśny, pokryty zwielgłymi liśćmi, mchami i wątlami krzewami bluszczu.

Tu padł Lassale w pojedynku, którego nigdy nie uznawał, piętnując ten rodzaj walki jako średniowieczne barbarzyństwo „sądów bożych“. Zbędne jest zastanawiać się, dlaczego zgodził się na pojedynek. Wielu, którzy śledzili tok jego życia aż do ostatnich konsekwencji, twierdzi, że proces rozwojowy Lassala był już skończony w tym ostatnim okresie jego życia; inni natomiast mówią, że nieublagany los przerwał nagle zapowiadający się wspaniały rozwój jego duchowych i intelektualnych możliwości.

Jedno jest pewne: że życie wielkiego ewangelisty socjalizmu zakończyło się dyssonansem, niedającym się wpleść bez reszty w harmonję.

—o—

Z Rosji sowieckiej.

„MIESIĄC CZYSTOŚCI“ w MOSKWIE.

MOSKWA (Centropress). Jak wiadomo Centralny komitet wykonawczy partii komunistycznej wydał rozporządzenie, mocą którego ulepszenie ma być odżywianie ludności w Moskwie i innych miastach sowieckich. W związku z tem poczyniono różne zarządzenia. W najbliższym czasie urządzony będzie w Moskwie t. zw. „Miesiąc czystości“ dla propagandy czystości w moskiewskich zakładach kulinarnych (kuchniach, jadalniach i t. p.). W Moskwie mówią przy tej sposobności o założeniu wyższej szkoły kucharstwa, któreby dostarczała personelu dla kuchni i jadalni publicznych. Moskwa zatem będzie miała nową szkołę, wyższą, „uniwersytet kucharzski“.

Począwszy od 1 września wszelkie przedsiębiorstwa spożywcze w Moskwie zjednoczone zostaną w Truscie dla wyżywienia ludności.

IRKUCK ZAMIENTONY NA WOROZYŁOWSK.

MOSKWA. Podczas przeprowadzonej inspekcji na Dalekim Wschodzie komi-

MARJA Kelles-Krauzowa

udziela nauki gry na fortepianie, przedmiotów teoretycznych z zakresu muzyki, przygotowuje do egzaminów państwowych. 610

— Zgłoszenia między 12—16 —

ul. Łozińskiego l. 6.

Czyny rozpaczy.

Z Nowego Yorku donoszą:

„W Idaho wybuchły w ostatnich czasie pożary, które strawiły wiele lasów, przyczem ofiarą padło 8 osób. Pożar wybuchnął w rozmaitych, daleko od siebie położonych miejscach równocześnie. — Przypuszczają, że ogień podłożyli bezrobotni w nadziei, że znajdując zajęcie przy robotach nad uprzątnięciem pogorzel i odbudową zniszczonych obiektów. Gubernator zawiesił nad Idaho stan oblężenia. Dokonano licznych aresztowań. Lasy są pilnie strzeżone“.

Bezrobotnych, którzy podpaliли lasy, ukarzę się bezwzględnie i bezlitośnie. — Kapitałiści, którzy palą zboża, aby nie dopuścić do niżki cen, nie poniosą oczywiście żadnej kary. Jest rzeczą bardzo smutną, że ofiarą pożarów padło ośm osób, ale ile istnień ludzkich ginie na stosie kapitalizmu?...

Nieprześlgnionej jakości puder antyseptyczny dla dzieci 602.

„FARIN“

nagrodzony **medalem złotym** oraz **Grand Prix** na wystawie we Florencji, również wszystkie artykuły w zakres kosmetyki wchodzące wystawia na Targach Wschodnich w pawilonie francuskim

„LEHERAX“
CHEM. ZAKŁ. PRZEMYSŁOWE

Międzynarodowa Wystawa Wynalazków w Chicago.

W dniach od 14. do 27. września r. b. odbędzie się w Chicago (St. Zjedn.) w Merchandias Mart — Druga Międzynarodowa Wystawa Wynalazków.

O rozmiarach wystawy wymownie świadczy fakt, że same stany Zjednoczone Am. Północnej zaprezentują 28 tysięcy eksponatów. Będzie można podziwiać na niej najprzeróżniejsze wynalazki: od najbardziej epokowych, stanowiących swego rodzaju przełom w dziedzinie techniki, do drobnych, ale o dużym znaczeniu praktycznym zdumiewających nieraz swą niezwykłością. Kieszonkowy parasol, damski kapelusz, który może być noszony na obie strony, brzytwa o czterech ostrzach itp. wszystko to znajdzie się na tej ciekawej wystawie

sarz spraw wojskowych Woroszyłów przybył i do Irkucka, gdzie wziął udział w zgromadzeniu robotniczym, na które przybyło około 15.000 robotników. Jeden z uczestników zgromadzenia zaproponował, aby zwrócono się do rządu z żądaniem o zmianę nazwy miasta na Woroszyłowski dla uczczenia komisarza wojny. Wniosek ten został przyjęty z entuzjazmem.

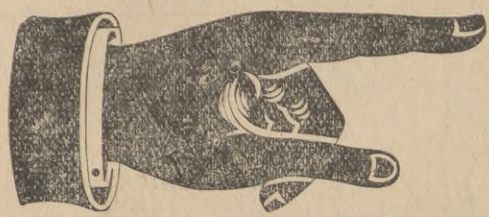
NOWE USTAWY.

MOSKWA. (Centropress). Na posiedzeniu prezydium Centralnego Komitetu Wykonawczego ZSSR rozpatrywano w tych dniach projekty nowych ustaw, z których na uwagę zasługuje przyjęta ustawa o zapomogach państwowych dla rodzin odbywających służbę wojskową w armii czerwonej i zmiennych oddziałach terytorjalnych.

Na posiedzeniu tem przyjęta została ustawa o „sanitarnej ochronie granic Z. S. S. R.“ według której ustanawia się sposób i porządek ochrony sanitarnej granic Związku sowieckiego.

—o—

Na raty!

Na raty!

Na raty!

KSIĄŻKI SZKOLNE

dla szkół powszechnych, średnich, handlowych i seminarjów

Towarzyszom i członkom Związków zawodowych wydajemy książki na dogodnie raty za deklaracjami potwierdzonymi przez Zarządy Związków zawodowych. — Deklaracje takie można otrzymać w każdym Związku. —

KSIĘGARNIA LUDOWA, Lwów, ul. Szajnochy 2.

Nonsensy teatralne we Lwowie.

Czwartkowe uchwały Rady miejskiej w sprawie teatrów lwowskich obciążają wyłącznie sanacyjny klub gospodarczy, gdyż wszystkie inne ugrupowania w radzie są im przeciwne i dały temu wyraz przez głosowanie, bądź przez abstynencję, dlatego komplet nocny był tak mały.

Mimo wygaśnięcia zeszłorocznego kontraktu z dzierżawcami i „nie wejścia w życie” nowego, dzierżawcy, a nie miasto dysponują gmachami i majątkiem gminy w teatrach. Dzierżawcy też inkasują dochody, pochodzące z opłaty za salę teatru Wielkiego przez p. Jaracza, mają też prawo do subwencji... Rola dzierżawców, jak z tego widać, dzięki „przemysłowej” decyzji większości rady i zarządu miasta jest bardzo wygodna. Mają wszystkie prawa, wynikające z nieistniejącej dzierżawy, a nie mają żadnych wobec miasta i społeczeństwa lwowskiego obowiązków. Wymarzona dla dzierżawców pozycja. Gdyby trwała cały rok, może zdołają spłacić wszystkie długi...

Teatr Nowości wynajmuje Tow. popierania muzyki za... pieniądze miejskie i dlatego lekkim sercem podejmuje się zapłacić z góry roczny czynsz za salę w horrendalnej wysokości 87 tys. zł. Ponieważ to Towarzystwo nie daje żadnych finansowych gwarancji, czynsz za salę jest tak wysoki i z góry za cały rok musi być wypłacony. Gdyby dzierżawcą sali była bezpośrednio gmina i czynsz z pewnością byłby niższy i płacono by się go w ratach miesięcznych, a miasto dysponowałoby salą dowolnie. Obecnie, na wypadek bankructwa muzycznej imprezy prywatnej i owego Towarzystwa, przypadnie czynsz z góry zapłacony i salę trzeba będzie na nowo wynajmować.

Mimo to prezydium miasta zagroziło niewykonaniem ewentualnej uchwały rady, gdyby sala miała się dostać w ręce gminy... Wytworzyła się paradoksalna sytuacja, która powinna posłużyć za znakomity temat najbliższej farsie lub rewji w teatrze Nowości... Autorem tego niewątpliwie kasowego przedstawienia powinien być przewodniczący komisji teatralnej...

Kłopoty słynnego artysty.

Słynny aktor niemiecki, Maks Pallenberg, zarabiający wraz z swą żoną olbrzymie kwoty pieniędzy, składał swe „oszczędności” nie w bankach krajowych, ale w rosztyldowskim banku w Amsterdamie. Tymczasem „Amstelbank” amsterdamski — jak wiadomo — zbankrutował, przyczem jak wielu innych poszkodowany został również Pallenberg — podobno na olbrzymią sumę 660.000 marek. Nic więc dziwnego, że strata ta boli go i oburza bardzo i oburzeniu temu daje wyraz w drastyczny sposób.

Oto oświadczył sprawozdawcom prasowym, że rozpocznie akcję przeciw dyrektorom „Amstelbanku” wszelkimi, „nawet najbardziej absurdalnymi środkami”. Zamierza urządzać prelekcje na temat krzywdy, którą mu wyrządzono, zapłaci za napisanie sztuki, w której „Amstelbank” będzie napiętnowany i t. p.

W sprawie tej „Vorwärts” pomieszcza następujące uwagi: „Jeżeli to wszystko nie jest tylko zbyteczną reklamą artysty, to trzeba Pallenbergowi udzielić dobrej rady, aby raczej nauczył się milczeć i nie gadał niepotrzebnie. Bo skoro na zgromadzeniach, które zamierza urządzać, zechce mówić o „Amstelbanku”, może się łatwo przytrafić, że słuchacze zapytają go: „A dlaczego składałeś pieniądze w zagranicznym banku?”

—:::—

tacja, która powinna posłużyć za znakomity temat najbliższej farsie lub rewji w teatrze Nowości... Autorem tego niewątpliwie kasowego przedstawienia powinien być przewodniczący komisji teatralnej...

List otwarty Artystów Opery i Operetki Teatrów Miejskich we Lwowie.

Otrzymujemy następujący komunikat:

Walne Zebranie Artystów Opery i Operetki Teatrów Miejskich we Lwowie, w dniu 3 września r. b. uchwała co następuje: Wobec zerwania układów Zw. Dyrektorów T. P. z Zarządem Głównym Z. A. S. P., w sprawie zatrudnienia artystów członków Z. A. S. P. w sezonie 1931/32 i konieczności zorganizowania pracy, zobowiązujemy się w dniu dzisiejszym, stwierdzając to własnoręcznymi podpisami, że tworzymy jednolitą grupę zespołu, pracującego na zasadach zrzeszeniowych.

Gdy patrzę na dzisiejszych ludzi i na ich życie codzienne, pełne trosk o byt z jedną myślą o przetrwaniu ciężkich czasów obecnych, — nasuwają mi się na myśl dzikie dżungle pełne zwierza, walczącego między sobą o zachowanie gatunku.

Kłeska... urodzaju.

(Moje obrazy).

Gdy patrzę na dzisiejszych ludzi i na ich życie codzienne, pełne trosk o byt z jedną myślą o przetrwaniu ciężkich czasów obecnych, — nasuwają mi się na myśl dzikie dżungle pełne zwierza, walczącego między sobą o zachowanie gatunku.

Tak jak w dżungli zwierzę silniejszy i bardziej drapieżny daje sobie radę z przedstawicielami gatunków słabszych, tak i pomiędzy ludźmi ten żyje i używa, który w stosunku do słabszych okazuje się bez względnym tyranem i wyzyskiwaczem, zaś w stosunku do możniejszych od siebie gniewa i w ten sposób zdobywa poparcie.

Masa ludzi bezrobotnych, posiadających liczne rodziny z trudnością spędza dzień po dniu, z trwogą myśląc o nadchodzącej zimie. Żyje, rzecz można „manna Bożą”, bo piękny tegoroczny urodzaj pociągnął za sobą potanie produktów spożywczych, co da niedzarmom tego świata (nie wszystkim!) jakie takie wyżywienie.

Lecz urodzaj, który stał się dobrodziejstwem dla ludzi biednych — równocześnie odczuwany jest przez producentów za... klęskę. Bo oni w obawie o swoje wielkie dochody — nadmiar produktów uważają za coś strasznego, grożącego im ruiną materialną.

I dlatego uciekają się do potwornego czynu: niszczą nadmiar zboża, kawy, herbaty, bawełny i owoców, by utrzymać w odpowiedniej wysokości ceny tych produktów, by lud wiejski i klasa pracująca miejska nie odczuła dobrodziejstwa urodzaju.

Masowe niszczenie produktów ma miejsce w różnych państwach. I gdy telegramy donoszą o nędzy mas wskutek bezrobocia, o głodowej śmierci milionów Chińczyków, gdy na ulicach miast padają ludzie z głodu lub popełniają samobójstwa z nędzy, — równocześnie dowiadujemy się o masowym niszczeniu nadmiaru produktów ziemnych.

A oto rozmowa między dwoma księżmi, rzymsko- i grecko-katolickim, której przysłuchiwał się człowiek świecki:

— Jak tam z sadem? Sprzedał ksiądz kanonik tego roku?

— Nie, nie sprzedałem, bo wyjechałem ze Lwowa a gdy wróciłem, nie zgłosił się do mnie żaden sadownik. Parafianie kradną sadowinę a od czasu do czasu uda mi się sprzedać kilkadziesiąt kilogramów. Ale, że tego roku jest wielki urodzaj, nie wiele mam zysku z tego.

— Ja sprzedałem swój sad za 200 zł. Rzeczywiście tego roku mamy zarobek!

— Tego roku nawet truskawki bardzo obrodziły. Smarzył ksiądz kanonik?

— Nie, moja kucharka nie smarzyła, bo jeszcze zostało z tamtego roku i nie wiem, co z tem zrobić.

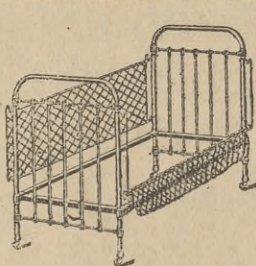
— Gdyby u księdza kanonika było sześcioro dzieci jak u mnie, — rzecze ksiądz gr. kat. — nie zostałoby ani zgrubej truskawki, słoiki palcami by wylizali...

Świecki świadek tej rozmowy wturcił swoją uwagę:

— Przecież mógł ksiądz kanonik nadmiar konfitur posłać do szpitala lub jakiego przytułku!

Martwią się, ludziska, że mają za dużo i skusować tego nie mogą. Cierpią inni, że mają zamało, by żyć... Cóż to za porządek społeczny, który wytwarza i toleruje takie przeciwności!

Adam Bober.

**FABRYCZNY SKŁAD
ŁÓŻEK METALOWYCH
i WÓZKÓW DZIECINNYCH
WOŁKOWYSKI**

Lwów, ul. Kopernika 5 — Telefon 95-97.
CENY ŚCIŚLE FABRYCZNE.

633

Spędzenie płodu w projekcie kodeksu karnego

przyjętego w 3-ciem czytaniu przez Komisję Kodyfikacyjną.

Jeśli Boy Żeleński wrzawy w jakiejś sprawie narobi, to choćby ona była tak oczywista, jak „bronzownictwo” wielkości narodowych, dla pewnych kół będzie zawsze rzeczą masonsko podejrzaną. A kiedy ostatnio wpadł w zaśnieźdzały światek prawników i o tych dziewczach, co to dziewczami wcale nie są, z przekąsem i żółcią pisał, można było przypuszczać z góry, że bluźniercy nie ujdzie kawał na sucho. Bo też, mosterdzieju, żądać rozerwalności małżeństwa! Ten Boy, to prawdziwy antychryst i komunista.

Dlatego można się było obawiać jego przegranej, kiedy do walki wystąpił w obronie tych kobiet, co matkami być nie mogły lub nie chciały. Wpadł z hałasem w szeregi kodyfikatorów, otworzył okno i pokazał im życie jak ono w rzeczywistości wygląda a w konsekwencji zaproponował zniesienie karalności spędzenia płodu.

I oto jego postulat w świeżo uchwalonym projekcie kodeksu karnego odniósł zupełne zwycięstwo.

Artykuły 229 i 230 projektu kodeksu karnego karzą spędzenie płodu kobiety karą aresztu do lat trzech a pomoc jej przy tem udzieloną więzieniem do lat 5. Natomiast art. 231 brzmi: Niema przestępstwa z art. 229 i 230, jeżeli zabieg dokonany był przez lekarza i prztem był konieczny ze względu na zdrowie kobiety ciężarnej, jej ciężkie położenie materialne,

dobro rodziny lub ważny interes społeczny. Będzie więc kobieta mogła spędzić płód, jeżeli zabiegu dokona lekarz, co daje rękojmię bezpieczeństwa a powody, które wymienia ustawa, obejmują wszystkie prawie możliwe wypadki, zmuszające kobietę w dzisiejszych warunkach do spędzenia płodu. Biedę i dobro rodziny podaje ustawa jako okoliczności, wyłączające ściąganie karne. Kobieta więc, któraby ewentualnie nie mogła wyżywić dziecka, będzie mogła spędzić płód. Dozwolone to dalej będzie mężatce, mającej już kilkoro dzieci ze względu na dobro wychowania i utrzymania już urodzonych. Powodem dopuszczalności zabiegu jest poza tem „ważny interes społeczny” — ta klauzula generalna stwarza na przyszłość doskonały giętki przepis, który umożliwi w przyszłości judykaturze dostosowanie wyroków do każdorazowej potrzeby chwili. Oby nasza judykatura poszła za wielkim wzorem mądrej jurysprudencji francuskiej. Narazie umożliwi usunięcie płodu dotkniętego już w łonie matki ciężką i niebezpieczną dla otoczenia chorobą jak syfilis i gruźlica.

Kto będzie prezesem sądu okręgowego we Lwowie?

Przewidziany na stanowisko prezesa sądu okręgowego we Lwowie, sędzia wileński Kaduszkiewicz do Lwowa nie przyjedzie, gdyż został mianowany prezesem sądu apelacyjnego w Wilnie. Wedle krążących pogłosek stanowisko

prezesa Sądu Okręg. we Lwowie, obejmie sędzia apelacyjny Beinrowicz którego kandydatura jeszcze przed wakacjami była poważnie brana w rachubę.

—:::—

OGŁOSZENIA

BANDAŻYŚCI

ZYGMUNT KUŹNIEWICZ bandażyści - ortopedysta, Lwów Gródecka 2 b. Dom Katolicki tel. 54-53 poleca własnego wyrobu bandaże przepuklinowe pasy brzuszne sztuczne nogi, ręce i aparaty ortopedyczne. 634

MEBLE I SPRZĘTY

ZANIM zakupisz **MEBLE**, przyjdź a przekonasz się, że takowe otrzymasz najtaniej u **HE-SZELESA** Lwów, **KOPERNIKA 23**, Róg ul. Wronowskiej. — Firma ta sprzedaje na raty długoterminowe, a to na 2 lata, **MEBLE** wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych i ściśle gotówkowych. 182

ŁÓZKA MOSIĘŻNE i żelazne, **Łóżecka** dziecinne siatki i materace, **Łóżecka** polowe, różnego systemu, w wielkim wyborze i po cenach najniższych poleca za gotówkę i na raty **MAGAZYN MEBLI STELL** i Ska, Lwów, **Kazimierzowska 28**, telef. 64-13 574

KUPNO I SPRZEDAŻ

WYTWÓRNIĄ FIRANEK, kap oraz najnowszych robót filetowych **R. HAFTKA**, ul. **Kopernika 17**, I. p. tel. 46-56, poleca swoje wyroby najtaniej (bo na piętze) i na najdogodniejszych warunkach. Firanki filetowe od zł. 27,50. — **UWAGA**. Oglądanie wzorów nie obowiązujące do kupna. 364

PANTOFLE domowe, gimnastyczne itp. **papucze** wszelkiego rodzaju na podszewce skórzanej i filcowej, **beriaże** buty filcowe i t. p. obuwie poleca i wykonuje **Wytwórnia pantofli** Lwów, **Wronowska 4**, Tel. 59-88. Wyrabia się także do miary i z dostarczonego materiału. 650

Wolne i poszukiwane posady

DOZORCÓWKI poszukuje **Włodzimierz Folmes**. — Zgłoszenia do „Dziennika Ludowego“ dla „Kolportera.“

Pomykało Wincenty, Tworzyjański Józef
Lwów, ul. **Mączna** — Telef. 13-00
Dostawa i dowóz plasku i kamieni. 559

UWAGA

ładnie i solidnie wykonane **fotografie**, otrzyma każdy po **zniżonej cenie** tylko w Zakładzie fotograficznym

Władysława Benesza
Lwów, **Akademicka 14**. 609

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych, i kosmetyki lek. 463

Dr. A. NADEL

LWÓW, PL. HALICKI 7 tel. 31-30.
Lampa kwarcowa, diathermia, Sollux, masaże elektr. epilacja i t. p.

Futra damskie i męskie gotowe i na zamówienie oraz wszelkie przeróbki według najnowszych żurnali poleca na dogodne miesięczne spłaty

M. Moszumański
Boimów 1. 518 **Telefon 10-11**

WŁOSIEŃ na MATERACE
(Rosshaar) własnego wyrobu

Józef FRÄNKEL
Lwów, **Legjonów 25**,
telefon 86-38 570

Firma wyrobów skórzanych z Miejsca Piastowego

poleca swoje wyroby jak: **torebki, necesery, portfele, portmonetki, teki na akta i szkolne**

Lwów, Akademicka 7.
Wykonuje się wszelkie naprawy solidnie i prędko.

ZAKŁAD

konserwacji żaluzji sklepowych i warsztat ślusarski,

wykonuje wszelkie roboty po najniższych cenach. 532

Lwów, ul. **Chorażczyzna 11a**. **Telefon 69-48**

H. Münzer i R. Kupferschmied
Lwów **Leona Sapiehy 83**

polecają:

MEBLE wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych i ściśle gotówkowych na długo terminowe spłaty. 365

Antoni Fr. Janicki

Konces. Zakład Instalacyjny projektuje i wykonuje 376
OGRZEWANIA CENTRALNE WODOCIĄGI-GAZOCIĄGI

Wszelkie urządzenia sanitarne. — Rekonstrukcje urządzeń wodociagowych i ogrzewań centralnych. Lwów, ul. **Gródecka 29**. **Telefon Nr. 73-82**.

Pierwszorzędna pracownia FUTER **Juljana Głuszewskiego**

wykonuje solidnie wszelkie roboty w zakresie kuźnictwa wchodzące 607
Lwów, **Kopernika 16**, I. p. tel. 54-46

Tabletki od bólu głowy dla dorosłych

'KOGUTEK-MIGRENO-NERVOSIN' usuwają najpocząwszy ból głowy. Żądać we wszystkich aptekach oryginalnych tabletek „KOGUTEK“ Gaseckiego z Warszawy. W pudełku 20 tabletek. 239

Zakład art. fotograficzny

L. WIELEŻYŃSKI

Lwów, **Piekarska 1 c.**
Telefon 27-32. 624

MASZYNY do szycia Kayser-Singer

po najniższych cenach na dogodne spłaty 348

Juljan Łomaga
Lwów, **Wałowa 11**. — **Tel. 28-70**.

PIERZE i PUCH

sprzedaje najtaniej 570

A. LIEDER, Lwów
Legjonów 25, **telefon 86-38**

RYDZE kiszone ładne beczulka

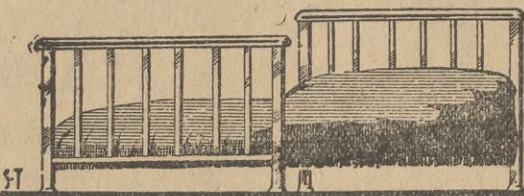
5 kg. 10 zł., marynowane 12 zł., grzyby suszone ładne po 9 zł. za 1 kg., bryndza prawdziwa owcza beczulka 5 kg. 10 zł., gogodze, brusznicie smaźone z cukrem 5 kg. 12 zł., wysyła franko za pobraniem pocztowym

PINKAS STUMER **KOSÓW** k. **Kołomyji**.

JUŻ

został otwarty **NAJWIĘKSZY SKŁAD** porcelany, szkła, fajansu, kryształów, lamp elektr. i naftowych, oraz wszelkich przyborów kuchennych pod firmą 467

„RAJ ŚWIATŁA“ **LEGJONÓW 41**. dawniej **Messer i Hamm**

ROK ZAŁOŻ.
1907

WYRÓŻNIONY
NA DW. W. DOZNIANU
WIELKIM SREBRNYM

WYTWÓRNIĄ MEBLI ŻELAZNYCH i MOSIĘŻ.

JAN WOZACZYŃSKI Lwów **PL. BERNARDYŃSKI 15**
TELEF. 47-92

I Z A K L A N D A U

LWÓW, Bożnicza 17 — tel. 43-81. 294

Hurtowny skład szkła, porcelany, lamp elektrycznych i naftowych

Akumulatory EKA potaniały o 25%

Detaliczna sprzedaż

W NOWOOTWARTEJ SKŁADNICY

fabryki przy ul. Leona Sapiehy 6.

Akumulatory żarzeniowe: Baterie anodowe:

4 Volt. 25 Ampg. zł. 29.— (37.50)	50 Volt 3 Ampg. zł. 60 (80)
" 50 " " 42.50 (55.—)	60 " " " 72 (96)
" 75 " " 51.— (68.—)	80 " " " 96 (128)
6 Volt. 25 " " 42.50 (55.—)	100 " " " 120 (160)
" 50 " " 57.75 (77.—)	120 " " " 144 (192)
" 75 " " 75.— (100.—)	150 " " " 180 (240)

Akumulatory samochodowe:

608	6 Volt. 70 Ampg. zł. 100.— i 120.—
	12 " 40 " zł. 200.—

Ładowanie akumulatorów wszelkich typów od 1.— zł.

Uskutecznia się naprawy wszelkich typów akumulatorów po cenach najniższych. (Ceny poprzednie podane są w nawiasach).

ŻURNALE WZORY KROJE MANEKINY R. LANDAU
L W Ó W, 648
Czarnieckiego L. 3.

Dr. N. MEHRER
powrócił 652

i ord. w chorobach wewnętrznych i nerw.
plac Akademicki 3. — **Tel. 50-17.**

Dr. Kogutowa Anna

powróciła. Ord. od 3-5 ul. **Friedrichów 8**.
Choroby skórne, wenier. Porady higieniczno - kosmetyczne. 1-36

Naród, w którym oszczędzanie stało się przyzwyczajeniem każdego obywatela buduje swe gospodarstwo na najtrwalszym fundamencie.

(Prez. Rzplitej **Ignacy Mościcki**.)

MIEJSKA KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI
we Lwowie, ul. **Wałowa 7 i 9** (Gmach własny).

ODDZIAŁ I.: ul. Gródecka L. 60.

ODDZIAŁ II.: ul. Żółkiewska L. 75

przyjmuje **wkłady oszczędności** codziennie od godziny 8:30 do 1-szej i od 5-tej do 6:30 popołudniu.

WKŁADY NA KSIĄŻECZKI „GWIAZDKOWE“, „POSAGOWE“ i „WAKACYJNE“ oprocentowuje wyżej aniżeli normalne.

SKARBONKI OSZCZĘDNOŚCIOWE dające możność oszczędzania nawet najdrobniejszych kwot, wydaje bezpłatnie do domu za złożeniem wkładki zł. 6.—. W myśl rozporządzenia Prez. Rzplitej o Komunalnych Kasach Oszczędności, wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy posiadają charakter funduszy, ułożonych z bezpieczeństwem prawnym (pupilarnem).

Bezpieczeństwo wkładek oszczędności zapewniają:

Fundusze Rezerwowe Kasy, wynoszące prawie Zł. 4,000.000 —

ponadto

za wkłady i ich oprocentowanie ręczy **Gmina m. Lwowa** całym swym majątkiem. 649

Kawiarnia i Bar „Warszawa“

Dziś i codziennie koncert znakomitej orkiestry salonowej. W Barze Dancing familijny.

Wojna w podziemiach Lwowa

Bakterje na usługach walki ze szczurami.

W podziemiach Lwowa, podobnie jak i innych wielkich miast, istnieje potężne państwo szczurów, które są niewątpliwie najniebezpieczniejszymi szkodnikami miejskimi. Obecnie na terenie Lwowa rozpoczyna się niezwykła walka z tą plagą, organizowana przez Miejski Urząd Zdrowia łącznie z Laboratorium bakteriologiczno-chemicznym „Serovac“.

W tym celu utworzona została specjalna komisja sanitarna i techniczna w osobach prof. wet. dr. Trawińskiego, prof. dr. Węgrzynowskiego, dyr. „Serovacu“, dyr. Zakładu czyszczenia miasta p. Gończakowskiego, lekarza wet. dr. Pencakowskiego, i sekret. Sknurzyja, repr. wydziału kanaliz. miejsk.

Komisja ta zorganizowała przed kilku dniami „wycieczkę“ w podziemia, w której wzięli również udział przedstawiciele prasy.

Szkody wyrządzane przez szczury są natury sanitarniej i gospodarczej. Szczury przyczyniają się bowiem w znacznej mierze do przenoszenia i rozszerzania tak niebezpiecznych chorób zakaźnych jak dżuma, tyfus brzusny, czarna krewka itd. Nie mniej wyrządzane przez szczury szkody gospodarcze, wynikłe ze spożycia środków żywności i niszczenia najmniejszych przedmiotów i urządzeń, dochodzą wprost do zawrotnych sum.

W Anglii n. p. są one obliczane rocznie na około 15 milionów funtów szterli. W Stanach Zł. 50 mil. dol., we Francji 280 mil. franków, w Niemczech 60 mil. marek. Z tych samych powodów powstało za inicjatywą Danii w r. 1902 która pierwsza u siebie wprowadziła racjonalne metody walki ze szczurami. Jak wielkie znaczenie przywiązuje się obecnie do tej sprawy dowodziło zwołanie w maju r. 1928 w Paryżu międzynarodowej konferencji w sprawie szczurów.

Z ramienia Polski uczestniczył w tej konferencji w charakterze eksperta Min. spr. zagr. prof. Trawiński ze Lwowa.

Walka ze szczurami we Lwowie ma się odbyć t. zw. systemem ratynowym, stosowanym obecnie z powodzeniem w wielu krajach europejskich i w Ameryce Północnej.

Ratyna jest preparatem bakteriowym, który wywołuje zarazę szczurzą i powoduje w przeciągu dwu do trzech tygodni śmierć szczurów. Przytem giną nie tylko te osobniki, które spożyły zakażoną ratyną przynętę ale także i inne, pozostające w styczności z wydzielinami chorych i trupami padłych szczurów.

Powolne działanie ratyny posiada tę wyjątkowość nad stosowanymi środkami chemicznymi, jak strychnina, fosfor, cebula morska i t. d. że tamte przynoszą tylko sukces pozorny, gdyż przemysłowe te gryzonie, widząc osobniki ginące gwałtowną śmiercią odstrasza się od przynęty. Głównie zatem tylko drobna część szczurów, na tomiast systemem ratynowym działa się w ten sposób, że nie tylko wkłada się zakażoną przynętę do kanałów i koryt rzecznych, w młynach składach i t. d. ale także pewną część zakażonych szczurów, jako roznosińki zarazy wpuszcza się do wszystkich miejsc, gdzie szczury masowo przebywają.

Mimo skuteczności działania ratyny, pewna ilość osobników, jako niewrażliwa na zakażenie pozostaje przy życiu. Z tego powodu po upływie trzech tygodni wkłada się ratynę t. j. wyciąg cebuli morskiej, który zabija resztki

szczurów w przeciągu kilku do kilkunastu godzin.

Nawet przy najskuteczniejszym wyniku pozostaje zawsze 3 do 6 proc. szczurów. Wobec tego zaś że plodność tych gryzoni jest olbrzymia, bo jedna para może wydać w ciągu roku do 800 potomków, jest wskazane przeprowadzić co pewien czas na nowo odszczurzenie, jak to już dzisiaj praktykuje się zagranicą.

Szkody wyrządzane przez szczury są olbrzymie. Walka z nimi jest koniecznością bezwzględna. Niezwykłą wagę przywiązują do tej walki zagranicą. Lwów również nie może pozostać w tyle tembardziej jeśli się zważy, iż szczury są na naszym terenie wielką plagą. W najbliższej przyszłości systemem ratynowym rozpocznie się również walka z plagą szczurów i w innych miastach Polski.

Aresztowania wśród Ukraińców.

Wczoraj wieczorem potwierdzono ze strony oficjalnej krążące w ciągu dnia pogłoski, o licznych aresztowaniach dokonanych we Lwowie, wśród Ukraińców. Aresztowania i rewizje wśród Ukraińców odbyły się we Lwowie z polecenia sędziego śledczego prowadzącego dochodzenia w sprawie zamordowania śp. p. Hołtówki, oraz z polecenia wyższych czynników po-

licji politycznej. Aresztowani stoją pod zarzutem czynnej przynależności do UOR. W wyniku rewizji aresztowano kilkanaście osób, których nazwiska trzymane są ze względu na śledztwo w tajemnicy.

Jak zapewniano z kół autorytatywnych aresztowania lwowskie stoją ściśle w związku ze sprawą zamordowania śp. p. Hołtówki.

Postrzelenie posterunkowego obok Zimnej Wody.

LWÓW, 5. września. (Pat.) Wczoraj o g. 20,45 przewieziono do posterunku Pol. Państw. w Zimnej Wodzie, posterunkowego tegoż posterunku Jana Borusza z przestreloną lewą nogą powyżej kostki. Ranny, podał, że na drodze wiodącej do Gródka Jagiellońskiego podczas ob-

chodu, usiłował wylegitymować trzech osobników, i w czasie tej czynności został postrzelony. Odwieziono go do szpitala we Lwowie. Na miejsce wypadku wyjechała patrol policji śledczej z psem policyjnym. Sprawa zdaje się nie mieć podkładu politycznego.

Pracownicy umysłowi w obronie ZASP-u.

WARSZAWA, 5. września. Organizacja pracowników umysłowych, licząca 25 tysięcy członków, konfederacja pracowników umysłowych, licząca 36.000 członków i zjednoczone związki i stowarzyszenia pracowników państwowych liczące 80.000 członków, zamierzają poprzeć solidarnie

akcję aktorów zrzeszonych w Związku Aktorów Scen Polskich. Wymienione organizacje pracowników umysłowych wychodzą z założenia, że w grę wchodzi obrona interesów pracownika umysłowego, przeto akcję aktorów poprą i użyją jej swojego poparcia.

Tragiczna schadzka senatora.

Pisma amerykańskie donoszą: Senator stanu New Jersey, Roy T. Yates dotąd walczący ze śmiercią w szpitalu po tragicznym rendez vous z Miss Ruth Cranmer. Nawet gdyby wyzdrowiał — wbrew niepomysłnej diagnozie lekarzy, to jego karierę polityczną uważać można za skończoną, wobec zgorzelenia, jakie romans jego z miss Cranmer zakończył tak tragicznie wywołując w kołach republikańskich stanu New Jersey. Śledztwo bowiem ujawniło niebezpieczeństwo, że postrzelony senator ułatwiał egzystencję swej przyjaciółce i wyrabiał jej przez swe stosunki bilety wolnej jazdy na koszt stanu i t. p. Panna Cranmer oskarżona formalnie o zamach na życie senatora Yates podczas schadzki w jej mieszkaniu prawdopodobnie uniknie sądu, gdyż policja nie ma żadnych dowodów na to, że strzał padł z jej ręki. Ona utrzymuje w dalszym ciągu, że nie wie, z czyjej ręki padł strzał.

Sen. Yates twierdzi również, że nie pamięta, co się stało. Nie mówi, że sam się postrzelił ale i nie oskarża swej przyjaciółki o złe zamiary. W ten sposób ani

postrzelonemu senatorowi, ani jego protegowanej nie grożą żadne nieprzyjemności sądowe, ale grozi mu koniec kariery politycznej.

Obróńca panny Cranmer prosił o zwolnienie jej za kaucją nie przewyższającą 50 tysięcy dolarów, ale sąd próby tej nie uwzględnił.

WPISY DO SZKOŁY MAJSTRÓW ELEKTROTECHNIKÓW

Towarzystwa Szkół Przemysłowo-Technicznych odbędą się w dniach 7, 8, 9 i 10 września, od godz. 5-tej do 6-tej popołudniu w laboratorium elektrotechnicznym Państwowej Szkoły Technicznej, Snopkowska 47 parter. Tam udziela się też wszelkie informacje. 651

Sensacyjna ucieczka włamywacza z sali sądowej.

Przed tutejszym trybunałem karnym toczyła się wczoraj, odroczona przed kilku dniami rozprawa przeciwko czwórce niebezpiecznych włamywaczy kasowych Ant. Samofijowi, Stef. Filipowskiemu, Franc. Opalskiemu i Marianowi Bobeli, oskarżonym o usiłowane włamanie się, przez podkop, w nocy z 24. na 25. czerwca br. do sklepu jubilerskiego Abrahama Rapsa przy ul. Legionów 21.

Na rozprawę przybyli liczni koledzy uwiecznionych, same asy ze świata złodziejskiego znajdujące się na wolności. Gdy po zakończonych rozprawie zapadł wyrok skazujący Samofiję na 2 i pół roku więzienia, a resztę oskarżonych po 3 lata, wydarzył się sensacyjny incydent. Oto w chwili gdy dwaj posterunkowi eskortujący oskarżonych mieli ich wyprowadzić z sali, wśród których znajdował się także jego brat, utworzyli przy drzwiach sztuczny ścisk, tak, że Samofijowi udało się zbiec. Spokojnym krokiem przeszedł on przez główny korytarz i główną bramą wyszedł na ulicę. Posterunkowi którzy momentalnie się zorientowali pobiegli za nim przez boczne schody, ale Samofij zdolał zbiec. Zamknięto bramę oczywiście wtedy, kiedy Samofij był już na ulicy. Po wyjściu za

bramę pobiegł on ulicą Akademicką i w tym samym kierunku zarządzony został pościg ale na razie bez skutku.

O podpalenie.

W noc z 23. na 24. października ub. roku wybuchł pożar na folwarku Jerzego Rozwadowskiego w Miklaszowie. Na miejscu wypadku aresztowano 25-letniego Ostapę Konowalca jako sprawcę tego podpalenia, do którego na policji się przyznał. W sądzie przysądził mu dożywocie z wyłączeniem. W toku wyszło na jaw, że Konowalec był w kontakcie z Związkiem młodzieży KPZU, co nawet napomknął 6- miesięcznym więzieniem.

Stawiony wczoraj przed sądem przysięgłych pod zarzutem wzniesienia pożaru na folwarku p. Rozwadowskiego kategorię czynu temu przeciwnie, żądając dowodów winy. Depozycja świadków wypadła jednak dla niego niekorzystnie, wobec czego przysięgli potwierdzili postawione im pytanie. Na tej zasadzie sąd wymierzył mu karę ciężkiego więzienia przez 18 miesięcy.

—o—

Próby załatwienia konfliktu teatralnego we Lwowie.

Znakomity aktor i dyrektor bawiącego obecnie we Lwowie teatru „Ateneum“ — przesłał list prezydentowi m. Lwowa, w którym w związku z konfliktem między dyrektorami teatrów lwowskich a ZASP-em, ze względu na Targi Wschodnie proponuje swoje pośrednictwo. Miałoby ono na celu doprowadzić do „zawieszenia broni“ na terenie lwowskim między ZASP-em i dyrekcją i uruchomić wszystkie działy teatrów lwowskich.

W sprawie tej prez. Brzozowski zwołał konferencję z udziałem dyrekcji teatrów, delegatów ZASP-u i pp. Jaracza i Chmielewskiego.

Następnie wywiązała się dyskusja nad dwoma kwestjami: stosunku Z. A. S. P. do „Ateneum“ i propozycji co do „za-

wieszenia broni“. P. Strachocki zaznaczył, że iakkolwiek ze względów taktycznych występy p. Jaracza nie są na rękę ZASP., jednakowoż ze względu na szczególne położenie, w jakim znalazło się miasto, ZASP. niema nic przeciw występowi „Ateneum“. Również delegat personelu technicznego oświadczył, że personal ten może w imprezie „Ateneum“.

Wobec tego sprawa występowi Jaracza została załatwiona.

Następnie zabrał głos p. Strachocki i poruszył myśl, czyby dzierżawcy nie byli skłonni na czas Targów Wschodnich odstąpić ZASP. teatry na zwykłych warunkach, a on uruchomiłby dział dramatyczny i muzyczny. Fakt ten nie przesądzałyby stanowiska Rady Miejskiej, nie zaszkodziłby dzierżawcom, a stanowiłby pomoc do zgody w tej zaognionej walce.

W tej sprawie ma się dzisiaj odbyć konferencja między dyr. Czapelskim, a ZASP-em.

Klasa pracująca Lwowa wobec konfliktu w teatrach.

Wczoraj odbyła się we Lwowie konferencja klas. Związków zawodowych, na której m. in. omawiano sprawę konfliktu teatralnego w Polsce, a we Lwowie w szczególności.

Zebrani na konferencji w specjalnej uchwale złożyli wyrazy uznania walczącym o swoje prawa aktorom, obiecując całkowite poparcie dla urządzanych przez nich ew. imprez.

ZAKŁAD POGRZEBOWY

JULJANA KURKOWSKIEGO

WE LWOWIE,
ul. Sobieskiego 9.
telefon 89-40, 92-92

Urządza pogrzeby, przeprowadza ekshumacje i wywozy zwłok solidnie po najniższych cenach i na bardzo dogodnych warunkach. 561

Humorystyczna impreza operetkowa pod batutą prof. Groera.

Wczoraj odbyło się zebranie w sprawie osławionego już „Towarzystwa Przyjaciół Muzyki i Opery“, na którym prof. Groer referował sprawę wynajęcia sali teatru Nowości. Z referatu tego wynikało, że Towarzystwo to pomyślane jest jako środek ratunku dla zbankrutowanych dzierżawców teatralnych, przyczem „teatr muzyczny“ ma być prowadzony przez spółkę, w skład której m. in. wejdą pp. Zaleski i Uluchanow.

Na posiedzeniu tem zaznaczył się mocny rozdźwięk między muzykami, a organizatorami tej imprezy, a mianowicie prof. Neuhauser, prof. Kofler i prof. Majerski wysunęli poważne wątpliwości co do sposobu załatwiania sprawy przez organizatorów z prof. Groerem na czele. Mówcy ci zwrócili uwagę na to, iż spółka przedstawiona przez prof. Groera nie daje najmniejszych gwarancji artystycznego poziomu projektowanego teatru. W szczególności dotyczy to sprawy operetki.

Wobec tego żadnej uchwały w tym kierunku nie powzięto, ale postanowiono odbyć powtórne zebranie w dniu dzisiejszym, celem rozpatrzenia i zakwalifikowania planu owej spółki. Wedle opinii znawców przyjęcie planu uruchomienia operetki w brzmieniu proponowanym przez prof. Groera byłoby udziałem w nieczystej aferze i pozbawieniem Lwowa znowu na rok teatru muzycznego.

Prenumerujcie Dziennik Ludowy

NADEŚLANE

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada).

Stomatolog Dr. URICH

LWÓW, UL. KOPERNIKA L. 12
POWRÓCIŁ. 643

Specjalista chorób wewnętrznych

Dr. KAROL KUHL

POWRÓCIŁ i ordynuje od 3-5 popołudniu

ul. Potockiego 42 — tel. 51-23.

Prześwietlanie Röntgenem. Lampa kwarcowa.

Dr. med. JAN SZUMSKI

b. asystent kliniki dermatologicznej i st. ordynator

I-go Szpitala Okręg. w Warszawie i

Dr. med. ELEONORA POHORECKA

b. długoletni lekarz w Pradze czeskiej

choroby skórne i weneryczne

Zakład kosmetyki lekarskiej

Lwów, PIEKARSKA 1 c. III. p. (windy) Tel. 83-70

od 4-7 godz. (od 4-5 wyłącznie dla kobiet —

od 6-7 wyłącznie dla mężczyzn). 637

LEKARZ DENTYSTA

Wanda Majewska

POWRÓCIŁA

i ordynuje w godz. 11-15 przy ul.

Fredry 9.

Morderczy start.

FERRARA, 5 września (PAT). W czasie manewrów lotniczych — aeroplan

wojskowy w chwili startu wpadł w tłum

publiczności. 3 osoby poniosły śmierć, a

11 zostało rannych, w tej liczbie pilot.

Kronika.

Lwów, 4 września 1931.

TEATR WIELKI:

Sobota o 7.30 „Zemsta“
Niedziela o godz. 8. „Ulica“
Poniedziałek o godz. 8. „Ulica“.

TEATR ROZMAITOŚCI:

Niedziela o 3.30 „Golebie serce“.

WYSTĘPY JARACZA z zespołem Ateneum. Dziś w sobotę dnia 5. b. m. o godz. 7.30 wiecz. z okazji otwarcia Międzynarod. Targów W. we Lwowie odegrana zostanie przez Teatr Ateneum w sali Teatru Wielkiego komedia Fredry „Zemsta“. Ciekawa i oryginalna inscenizacja tej wiecznej noweli komedii, niezwykła gra Jaracza w roli reagenta Milczka, stanowiąc niewątpliwie wydarzenie artystyczne dużej wagi. Oprócz znakomitego gościa Stefana Jaracza wystąpią w innych rolach pp.: Buczyńska, Drabikówna, Chmielewski, Dziewoński, Łuszczewski i inni.

W niedzielę o godz. 3.30 pop. Ateneum odegra sztukę Galsworthy'ego p. t.: „Golebie serce“ z Jaraczem w gł. roli. Przedstawienie to odbędzie się w gmachu Teatru Rozmaitości.

W niedzielę o godz. 8. wieczorem w sali Teatru Wielkiego „Ulica“ ze St. Jaraczem w roli Franka Morena.

W **ZWIĄZKU Z NOTATKĄ** p. t.: „Podręczniki szkolne nie potanieją“ zamieszczoną w „Dzienniku Ludowym“ Nr. 201 z 3. bm. Księgarnia nakładowa i drukarnia K. S. Jakubowski prosi nas o zaznaczenie, że żadne stowarzyszenie urzędnicze, nie zwracało się do niej z prośbą o przyznanie rabatu dla dzieci urzędników przy zakupie podręczników szkolnych.

WPISY do 4-ro klasowej szkoły z prawem publiczności **M. R. GOLDFARBOWEJ** ul. Dąbcańskiej l. 9, (Cytadela)

przysięga codziennie od godziny 10 — 12 i od 4 — 5. Zarząd.

Wszystkie uczniowie szkoły zostali przyjęci do gimnazjów publicznych.

Kursy języków obcych dla dlaty i młodzieży gimnazjalnej i lekcje muzyki. 613 Telefon 71-56.

PRZYGODA (SZWAJCARSKIEGO OBYWATELA). Wczoraj wieczorem zgłosił się w kom. PP. Feiler Heni, obywatel szwajcarski zam. w Genewie, że dnia tego, gdy był na strzelnicę wojskowej w ul. Kleparowski 1. 24, dotychczas nieznany sprawca z kabiny nr. 13, na wspomnianej strzelnicy skradł mu 1 płaszcz męski, w którym znajdował się portfel z gotówką 300 zł, pokwitowanie z hotelu George'a, o złożeniu kaucji 300 franków szwajcarskich oraz list polecający od posta polskiego.

SAMOBÓJSTWO DOZORYC. Wczoraj o g. 10.50 rano niejaki Czapiorski Józef lat 36, o ciec troja dzieci, dozorca realności ul. Zamarynowskiej 49 popełnił samobójstwo przez powieszenie się na pasku rzemieślniczym umocowanym do skobla u drzwi piwnicy w pow. realności. Zazwyczaj lekarz dz. dr. Królikiewicz stwierdził śmierć i polecił zwłoki przesać do Inst. med. sąd. Powodem samobójstwa były nieśnaski małżeńskie.

PODRZUCONE DZIECKO. Dnia 4. bm. nieznana kobieta w realności przy ul. Wiśniowieckiej 1. 2, przuciła dziecko płci żeńskiej liczące około lat 3, które oddano w celu zaopiekowania się. Komis. miejsk. dz. VI. Za matką wszczęto poszukiwania.

KONCERT JANA KIEPURY WE LWOWIE. Jak się dowiadujemy, znany już dziś na całym świecie, nasz polski tenor Jan Kiepusa przed wyjazdem do Chicago dokąd został zaangażowany na przeciąg pięciu lat, pożegna lwowską publiczność koncertem który odbędzie się w Teatrze wielkim we wtorek dnia 8. września b. r. Kierowany sentymentem patriotycznym mistrz Kiepusa odmówił operom zagranicznym swych występów by mieć możność dać się słyszeć rodakom, wybierając najpierw Lwów, gdzie po raz pierwszy wstąpił na deskę sceniczną zaledwie przed kilkoma laty, jako początkujący, a dziś sławny tenor.

DYREKCJA KAWIARNI „LOUVRE“ przez zaangażowanie tak atrakcyjnego programu kabeletowego zasługuje na pełne uznanie.

Wybijają się tam na pierwszy plan sextet **Bruszczyński** ze swymi akrobatycznymi produkcjami — Mała Mara, i czarna Bela cudów dokazyją.

Niebywały taneczny duet siostr **Sugar**, zachwycają publiczność, zaś miłutka subretka **Korbińska**, niemilknące oklaski zasłużenie zbiera, to też w nagrodę „Louvre“ po brzegi wypełniony.

POKASANI PRZEZ WŚCIEKŁE ZWIERZĘTA.

BARANOWICZE, 5 września (PAT). Na mieszkaniu Moladów w powiecie baranowickim, Szewczyka, jadącego furmanką, napadł wściekły wilk, z którym Szewczyk stoczył walkę. Wilk dobił koczujący w pobliżu cyganie. Szewczyk odniósł podrapania na twarzy i pokasania rąk.

W tymże czasie został pokasany przez wściekłego psa mieszkaniac wsi Ostrów pow. baranowickiego, Pietraszewicz Dymitr, który został oddany pod obserwację. Na terenie całego powiatu wszczęto energiczną walkę z rozszerzającą się wściekłością wśród zwierząt.

Podróż przez Afrykę

—oo—

Morderstwo na tle seksualnem?

POZNAN, 5. września. (Pat.) W dniu 2. b. m. została wysłana przez rodziców 11-letnia uczennica szkoły, Monika Andrzejewska z Gniezna, córka kolejarza do szewca po odbiór bucików. Gdy przechodziła przez park Kościuski w Gnieźnie jakaś kobieta namówiła Andrzejewską, aby wraz z nią, udała się za trzy złote po odbiór jakichś paczek do Jelonka pod Gniezno. Przy moście kolejowym przy ul. / Warszawańskiej nieznana kobieta oddała dziewczynkę jakiemś mężczyźnie, sama zaś wróciła do miasta. W drodze do Jelonka, mężczyzna odpro-

wadził Andrzejewską do przyległej szopy zagajnika i od tego czasu ślad za Andrzejewską zaginął. Rodzice wszczęli poszukiwania, jednakże bez skutku.

Wczoraj około godziny 11-tej kobiety zbiera. jące grzyby w lesie znalazły zwłoki dziewczynki, w której rozpoznano zaginioną Monikę Andrzejewską. Zachodzi podejrzenie, że morderstwo dokonane zostało na tle seksualnem. Jako silnie podejrzanego o morderstwo zatrzymał robotnika, Konstantego Stawniaka z Gniezna.

Kradzież 70 granatów ręcznych.

HAMBURG, 5. września. (Pat.) Donoszą z Luenenbura że policja tamt. poszukuje pewnego ślusarza, który skradł 70 granatów ręcznych. Granaty te nie pochodzą ze składów policyjnych ani wojskowych, lecz były w posiadaniu jednego z właścicieli ziemskich. Za złoczyńcą którego personalia są policji znane, wszczęto poszukiwania.

Komunikaty.

ZEBRANIE POUFNE członków PPS, sympatyków i czytelników „Dziennika Ludowego“ Dzielnicy Gródeckiej, odbędzie się w poniedziałek, dnia 7. września o godz. 7-mej wiecz. w lokalu ZZK. ul. Gródecka l. 69.

POSIEDZENIE ZARZĄDU SEKCJI KOBIET PPS, odbędzie się w poniedziałek, dnia 7. września o godzinie 7-mej wiecz. w sali przy ul. Rutowskiego 23. II. p. Sprawy bardzo ważne. Zarząd.

WYSTAWA MEBLI STOLARZY LWOWSKICH — zostanie otwarta 6. bm. o godz. 12 w południe w salach Miejskiego Muzeum przemysłu artystycznego — Hetmańska 20. — Wstęp 25 groszy.

KURSY DLA WSZYSTKICH w Muzeum przemysłu artystycznego — Hetmańska 20 — rozpoczynają z dniem 7. bm. dwumiesięczne wieczorne kursy: cyzelowania i trawienia metalu, zdobnictwa skóry i drewna, batiki na tkaninach i drewnie. — Wpisy przyjmuje sekretariat codziennie od 10 — 1 godz.

Repertuar kin lwowskich.

APOLLO: „Zar walca“ Ita Rina.
CASINO: Harry Peel „On albo ja“.
CHIMERA: „Pod dachami Paryża“, dźwiękowy.

COLOSSEUM: „Grzechy ulicy“ oraz „Lavinia“.

GRAZYNA: „Trójką“ z Olą Czechową.
KOPERNIK: „Rango w tajemniczym wąwozie“.

LEW: Marlena Dietrich w filmie „Cudza narzeczona“.

LUNA: „Szalony książe“ oraz komedia.

MARYSIENKA: „Rango w tajemniczym wąwozie“.

MIRAZ: „Hadzi Murat“ z Mozzuchinem.

OAZA: „Janko muzykant“.

PASAZ: „Ludzie bezdomni“.

PALACE: „Małż-kochanek“.

PAN: „Tyranja miłości“.

PASAZ: „Wyjęty z pod prawa“ 100 proc. dźwięk.

PROMIEN: „Cud XX. wieku“.

STYLOWY: „Swawolne studentki“ oraz Buster Keaton jako bokser.

UCIECHA: „Burza nad Azją“ oraz Pat i Patachon.

Humor.

WIECZNIE ROZTARGNIONY.

Rzecz dzieje się w policji w biurze znalezionych przedmiotów. Wchodzi pan z walizką.
— Byłem tu przed kwadransiem, i odebrałem tę walizkę zastawioną wczoraj w tramwaju.
— Tak jest pamiętam.
— Proszę pana, czy ja tu nie zostawiłem wtedy parasola?

MARNY WUJEK.

— Wiesz, że wiesz, że mój kochany...
Słyszałem że dostajesz spadek po wujku.
— E... mój drogi, co to znaczy! Jedną przejażdżką zagranicę, nowy garnitur, dwie trzy kolacyki z baletniczkami — i wujka jakby wcale nie było.

AMORY.

— Pozwól się jeszcze raz pocałować, zanim sobie pójdę, naidroższa!
— Dobrze, ale spiesz się, bo mama wróci za godzinę.

— Niestety musiałem zastawić smoking, który mi pożyczyleś...
— No, wiesz to niesłychane. A masz przynajmniej jkwił z lombardu?
— Owszem, mogę ci go dać. Albo lepiej zastawię go u ciebie za 5 złotych, dobrze!

KAROLEK „USWIADAMIA“ OJCA.

Karolek jest „nowocześnie“ dzieckiem. Kiedy pewnego razu przyniósł do domu łódź świadectwo ze szkoły a ociec wzywając go do poprawy zagroził mu że w przeciwnym razie anioloek nie przyniesie mu choinki na Boże Narodzenie. 9-letni malec odezwał się z oburzeniem:
— To tato, jeszcze wierzysz w aniola? No, to chyba wierzysz także w bociana...

TAKŻE POCIECHA...

Dwoje rozbitków płynie na łodzi po morzu. Jeden z nich rozgląda się naokół przez lunetę. Drugi pyta:
— Wciąż jeszcze nie widziałś?
— Nie, prócz horyzontu!
— W każdym razie, lepsze to, niż nie!

Usiłowane morderstwo w ul. Janowskiej.

Wczoraj wieczorem, w mieszkaniu przy ul. Janowskiej 88, rozegrała się krwawa scena. W pewnym momencie, znajdujący się tam Bazyli Cyra, w zamierzone morderczym ugodził nożem w brzuch 17-letnią Marię Mazurkiewiczową, — żyjącą z mężem swym w separacji. Po krwawym czynie sprawca zbiegł, zaś ciężko raną M. pogotowie rat. odwiezło do szpitala powozowego. Za sprawcą wdrożono poszukiwania. Tło zbrodni nieznane.

ETTINGERA „RHINOSAN“.

(M. S. W. No rej. 924)

(dopuszczalne w ordynacji Kasy chorych)

usuwa pewnie KATAR NOSA

oraz nadmierną wydzielinę śluzu
sprawiają ulgę w oddychaniu.

Wytwórnia: Apteka Mr. M. Ettingera
we Lwowie. Do nabycia we wszystkich aptekach

Podróż przez Afrykę

75 lat temu — a dziś.

W Afryce dokonano otwarcia bezpośredniej komunikacji kolejowej między portami: Lobito na oceanie Atlantyckim Doniosły ten fakt stał się możliwym, i Beirą na oceanie Indyjskim.

dzięki współpracy angielsko-belgijskiej — przedłużono linie kolejową Beguela, przecinając Angolę przez Kongo belgijskie, aż do wielkich pól miedzianych Katango. Tu w miejscowości zwanej Tenke — łączy się nowa kolej z główną linią, idącą z południa, od Capetownu na północ.

Z okazji tego wielkiego zdarzenia, przypomnieć należy, że 75 lat temu, podróż przez całą szerokość Afryki, którą obecnie odbyć będzie można szybko i wygodnie przedsięwziął i dokonał w innych zgoła warunkach Dwid Livingstone, który był pierwszym pionierem tych nieznanych białemu człowiekowi krajów. Podróż ta trwała okragłe dwa lata.

Śladami Livingstone'a poszli nieco później Cecil Rhodes i współpracownik jego Sir Williams, który odkrył bezmiernie bogactwa mineralne środkowej Afryki i w 1900 r. otrzymał pierwszą koncesję na eksploatację miedzi w Katanga. Penetracja w głąb lądu afrykańskiego jest dziełem angielskiej inicjatywy.

Rzeczy ciekawe.

NAJGŁĘBSZY OTWÓR W ZIEMI przy wierceniach za ropą naftową, miała do niedawna Rumunia. Otwór ten sięgał w głąb ziemi na 2.140 metrów. Teraz wiercono w Północnej Ameryce, w Kalifornii, w miejscowości Olinda, jeszcze głębszy otwór. Ma on aż 2.460 metrów i jest najgłębszym na całej kuli ziemskiej. Według naszego sposobu zapatrywania, głębokość osiągnięta, jest zdumiewająco wielka. Atoli w stosunku do kuli ziemskiej, do której środka jest 6.400 kilometrów, czyli 6.400.000 metrów, jest ta głębokość znikomo mała.

NAJSTARSZA KOBIETA jest Slavka Miłowa. Przebywa ona w Bułgarii, we wiosce Daserli, niedaleko miasta Warny, a liczy 152 lat. Mimo takiego wieku czuje się zupełnie zdrową. Odżywia się przeważnie kartoflami nawet w stanie surowym. Dotychczas nigdy ciężko nie chorowała, jakkolwiek razu pewnego poczęty już u niej okazywać się ślady reumatyzmu. Od 50 lat jest wdową. Wśród Bułgarów jest dość znaczna ilość starców 100-letnich. Długie swe życie zawdzięczają oni podobno spożywaniu kwaśnego mleka, którego specjalne przyrządzanie jest tylko w tym kraju znane.

NAJGRUBSZY ŁÓD znajduje się na wodach Oceanu Północnego. Jak to zostało stwierdzone zapomocą stosownych pomiarów, warstwy jego mają do 2.500 metrów, co w porównaniu z naszym łodem daje wprost góry olbrzymie, sięgające do chmur. Łód o takich wymiarach spotyka się koło brzegów Grenlandji.

Program radiowy

NIEDZIELA, 6. września.

- 10.30. Uroczystość Korpusu kadetów Nr. 1.
- 11.35. Odczyt misyny z Warszawy.
- 11.58. Sygnał czasu i hejnał.
- 12.10. Koncert z płyt gramofonowych.
- 13.00. Transm. z Łowicza obchodu dożynek.
- 13.40. „Pamięta! przychodzi żyć z rozchodem w zgodzie“ wygl. p. M. Ulanicka.
- 14.00. Muzyka z Warszawy.
- 14.10. „Romulus nie baw się lalką“ (sluchowisko dla dzieci).
- 14.35. „Szturm Warszawy w r. 1831“ wygl. p. J. Kozolubski.
- 14.50. Muzyka z Warszawy.
- 15.00. Odczyt rolniczy.
- 15.20. Muzyka z Warszawy.
- 15.30. „Uprawy przed zimą“ wygl. prof. St. Biedrzycki.
- 15.50. Muzyka z Warszawy.
- 16.00. „Z czego i w jaki sposób przyrządzać kiszonki pastewne“ wygl. inż. Wł. Chmielecki.
- 16.20. Transm. z Krakowa mistrzostw polskich w piłce wodnej.
- 16.40. Program dla dzieci starszych i młodzieży. w opr. p. J. Milewskiego.
- 16.55. „Radość wymarszu“ fejł. prof. L. Rygiel.
- 17.10. Reportaż z M. Targów Wsch.
- 17.40. Koncert popularny. Wyk. Ork. Repr. Pol. P. pod dyr. Al. Sielskiego. Tola Mankiewiczówna. (sopr.) i M. Wilkomirska (akomp.).
- 19.00. Rozmaitości i odczytanie programu na dzień nast.
- 19.20. Komunikat Tow. Hodowli Koni.
- 19.25. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 19.35. Programowa skrzynka pocztowa, koresp. bież. omówi dyrektor progr. p. J. S. Petry.
- 19.55. Komunikat meteorologiczny.
- 20.00. „Wiadomości przyjemne i pożyteczne“.
- 20.15. Koncert wieczorny. Wyk. Orkiestra Filh. Warsz. pod dyr. A. Dolżyckiego Gustaw Chorian (tenor) i M. Wilkomirska (ak.).
- W przerwie koncertu kwadrans literacki: Kornel Makuszyński „Niedźwiedź z Lysei Polany“.
- 22.00. Fejleton pt.: „Życie i zegarek“ wygl. p. H. Buczyńska.
- 22.15. Komunikaty z Warszawy.
- 22.25. Komunikat sportowy.
- 22.30. Utwory fortepianowe w wykonaniu St. Niedzielskiego.
- 23.00. Muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

PONIEDZIAŁEK, 7. września.

- 11.58. Sygnał czasu i hejnał.
- 12.10. Odczytanie progr. na dzień bież.
- 12.15. Muzyka z płyt gramofonowych.
13. 10. Komunikat meteorologiczny.
- 14.50. Komunikat gospodarczy.
- 15.25. „Państwowa odznaka sportowa a starsze społeczeństwo“ wygl. p. W. Dąbrowski.
- 15.45. Przegląd komunikacyjny.
- 16.00. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 16.50. Pogadanka literacka w języku franc.
- 17.10. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 17.15. „Skok w średniowiecze“ wygl. p. L. Nawakowski.
- 17.30. Płyta gramofonowa.
- 17.35. Odczyt p. t.: „Polonia na fiordach“ wygl. p. A. Janowski.
- 18.00. Muzyka lekka z „Gastronomii“.
- 19.00. Rozmaitości.
- 19.20. Pogadanka teatralna p. I. Wientewskiej.
- 19.35. Płyty gramofonowe.
- 19.40. Skrzynka pocztowa rolnicza, koresp. omówi inż. W. Tarkowski.
- 19.55. Komunikat meteorologiczny.
- 20.00. Transm. z Warszawy. Prasowy Dzieńnik Radiowy.
- 20.10. Komunikat sportowy.
- 20.15. Pogadanka radiotechniczna.
- 20.30. Operetka „Polska krew“ Oskara Nedbala. Wyk. Orkiestra P. R. pod dyr. J. Omińskiego. M. Karwowska, T. Mankiewiczówna, St. Gruszczynski A. Wasielec, B. Boliński i inni.
- W I. przerwie fejleton St. Dziłkowskiego p. t.: „Nora wraca do domu“, w II. dodatek Pras. Dziennika Radiowego.
- 22.45. „Silva rerum“.
- 22.50. Komunikaty z Warszawy.
- 22.55. Odczytanie programu na dzień nast.
- 23.00. Muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

ZE SPORTU.

POGON — CZARNI. Zawody powyższych drużyn o mistrzostwo Ligi PZPN. odbęda w niedzielę w dniu 6. b. m. o godz. 16-tej boisku LKS. Czarni. Przedprzedaż biletów powyższe zawody odbywa się po znionych nach w firmach „Maraton“ ul. Akademicka 1 „Photo-Radio-Palace“ pl. Mariacki.

ZAPOWIEDZIANE na jutro zawody bokserkie Czarni — Lechia odbęda się dnia 19.

ZEBRANIE członków ZKS. Syonid. odbędzie się dziś o 6-tej w lokalu własnym.

DRUGI SAKOŁ — UKRAJINNA grają w dziale o godz. 11-tej na boisku Cytadeli o mistrzostwo klasy A.

Warszawianka — Polonia (w Warszawie)

Ruch — Warta (na Śląsku).

Wisła — Cracovia (w Krakowie).

LKS. — Lechia (w Łodzi).

Legia — Garbarnia (w Warszawie).

—oo—

MECZE O WEJŚCIE DO LIGI:

Legia — Skra.

Gryf — ŁTSG.

RKS. — Podgórze.

82 pp. — 76 pp.

Revera — 22 pp.

NA BOISKU RSKO. na Bogdanówce, w

boję dnia 5. b. m. o godz. 16-tej pop. Meta

Świętę (zawody towarzyskie).

W niedzielę, 6. bm. o godz. 9. rano

K. S. II. — Lechia III. (zaw. tow.)

SEKCJA KOLARSKA RKS. we Lwowie

rzadza dnia 13. bm. o godz. 9-tej rano zaw

kolarskie międzyklubowe na torze ziemnym.

Boisku Sportowem RKS. na Bogdanówce.

ningi dla zawodników dozwolone o każdej p